Ն՝ 1231 — 1881 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 23 ՇԱԲԹԵՆԻ — ՏԷՕՐՏԻՆՃԻՒ ՄԷՆԷ

ԹԷՐԱԷՄԱՆԸ ԷՖԵՐԷՍ

ՄԻՎԱՍՏԸ ԲՈԼԻՍԻԳԻՆԷ ԻԼՍԻՆԷ ՎԷ ՍԻԼԻՆԷ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՑԻ ՃԱՄԻ ԵԷԴՄԻ ԴԱՃԷՊԱ ՏԷՐ

ԱՊՕՆԷ ՑԻՑԱԹԼԱՐԸ

Մէհիտիյէ 20 ղրուշտան

ԹԱՄՊՕԼ ԻՉԻՒՆ

Պիր սէնէլիք . . . 150 ղր.
Ալթը այլըգ . . . . 80 »
Իւչ այլըգ . . . . 40 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՉԻՒՆ

Ճամբա իւր իրսալ օլունճագլար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . 200 ղր.
Ալթը այլըգ . . . . 100 »

20 Բարա

ԻԼԱՆԱԹ ՑԻՑԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3 ինճի սահիֆէ 5 ղր.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 2 »

ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումուրու սարրաֆիյէյէ այիտ.
2 վէ 3ի ճճնւ սահիֆէլէրէ 6 ղր.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 4 »

Ձիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր։

Մէվատտը նաֆիայա տայիր պէնճլէր մէճմանէն գապուլ օլունճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրազ, իատէ օլունմայանագ։

20 Բարա

Իտարէխանէսի վէ մաթպասը, Սթամպօլոս Պապը Այի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սոգաղը քէօշէսինտէ նումէրօ 8 տէ տիր։ — Դազէթանըն ումուրու իտարէ վէ թարիրիյէսինէ այիտ քեաֆիֆէյի մէվատտ հագգընտա, Միւտիրի զազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա ժիւրանամաթ օլունճաղը կիպի, քեաֆիֆէյի մէքեաթիպին տախի անը նամբնա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր։

ԱՄԻԹԱՆԷ 23 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ԿԻՒՆԷԼԻՒԹ ՀԱՎԱՏԻՍ

Էվվէլքի կիւն իճթիմա իսէն մա. էվվէլքի գօմիսիոնու միւզաքէրաթը կայգընտա գարյը կազէթալա. ըընտա կէօրիւլէն թաֆիլաթ պէր վէճէհը աթի թէրճէմէ վէ նագլ օ. լունուր։

Լ. Թէ-ոէյնին ալտրը մալիւմա թա կէօրէ, իչպու իճթիմաաա, էվ. վէլա, մուգատտէքի իճթիմանը զազէթնամէսի գրաաթ վէ գա. պուլ օլունտուգտան սօնրա, ի. թալիտտա պուլունան թահվիլա. թը Օսմանիյէ ասհապը վէքիլի Մ. Մանդարտի Պապը Այի իլէ միւ. զաքէրէ իթմէեէ մէմուր օլուն. զունա տաիր օյան վէքաալէթնա. մէսինի թագտիրիյէմիշ վէ միւ. զաքէրէտէ հազըր պուլունմըշ ադը։ Անէն սօնրա, չիմտիքի հայտէրու. սումը Սիթթէ իտարէսինին ըու. սումը թահսիլ իյլէտիյի մէվգիլէրի միւպէլեին տէֆթէր օգունուպ, միւզաքէրաթ էսասը մէգքիւր իւ. զերինէ ճէրէեան իյլէմիշ տիր։

Իրէք ըէսմի հագգընտա Օս. մանը գօմիսէրլէրի տէֆթէրը մէգ. քիւրտէ տէրճ իտիմէսի ֆէրամուշ օլունտուղու միւհթէմիլ օյան պա. զը մահալլէրին տախի իտարէի ըու սումը Սիթթէեէ իշկագ իտիմ. մէսի իչիւն Պապը Այէյէ պիր լա. եէհա թթա իտէճէքլէրինի պէեան իյլէվիչլէր տիր։ Իրէք ըու սումու թէրք օլունճագ մահալլէրին վա. ըիտաթը Մալիյէ խազինէսինճէ պէօյիք պիր էհէմմիյէթի հավզ. ամէյլ տիր։

Պալգ՝ ըու սումունա կէլինճէ, ըու սումը Սիթթէ իտարէսի եա. լընը Ցէրսաատէթ իլէ պիլաաը սէյլաէտէն ըէամ ալմագտա օլուպ, չիմտի տահիլէր վէքիլլէրի՝ Մար. մարա տէնիզինէն Իզմիրէ գա. տար ըէսմը մէգքիւրը թահսիլի մէմուրիյէթինին իտարէի մէգքիւ. ըէեէ թէրք իտիմէսինիվէ օ սու. ըէթլէ հէմ թահսիլթա տահա գիեատ տրգգաթ օլունմագ վէ հէմ տէ Ցէրսաատէթ իլէ Իզմիր թիճարէթինի իյերիյէթմէք վէ. սիլմիյէսինին իսթիհսալ իյլէմէսինի մէէքիճ իթմիշլէր տիր։

Մէգքիւր թալէպ՝ իրէք ըէսմինէ նիսպէթէն միհիմմ օլմասը միւ. նասէպէթլիյլէ, Օսմանը գօմիսէր. լէրի պու մէսէլէյի թալմամը ճէ. տտատ ալմալարընա թաալիգ իթ. միշլէր տիր։

Իտարէի Սիթթէ սանտրընա գալմէ գապուլ օլունուպ օլուն. մամագ մէսէլէսի՝ մէճլիսը խասսը վիւքէլատա թահթը միւզաքէրէյէ ալընճագ, վէ վէրիլէճէք գատտար՝ եարընքի կիւն վուգու պուլաճագ վէ ըիվայէթէ կէօրէ սօն իճթիմա օլաճագ մէճլիսը մալիյէտէ Օս. մանը գօմիսէրլէրի վասէթասը իլէ տահիլեր վէքիլլէրինէ թէպլիղ զըլընճագ տրը։

Կէլէճէք իճթիմատա իտարէ մէճ. լիսինին սուրէթը թէշքիլի հագ. գընտա միւզաքէրէ օլունճագ տրը։ Իտարէի Սիթթէ միւիր. լէրինտէն Մ. Լանկ իլէ Մ. Ֆօն Հաաս միւզաքէրաթտա հազը պուլունմուշլար տրը։

Ֆարքն տախի քէմալը իճթիյաթա վէրտիյի պիր հավատսէ կէօրէ, տուխան մէսէլէսի տախի մէվգրի միւզաքէրէեէ վազ օլունմուշ իսէ տէ, Մ. Պուրգրն իթիրազը իւզերինէ մէսէլէի մէգքիւրէ պէր թարաֆ իտիմիշ տիր։

—

Լէվանդ Հէրալդ կազէթասընտա ալտրը միւզաքէրաթը մալիյէ հագգընտա չէյլէ պիր ֆգրա կէօրիւմիւշ տիր։

«Շայանը էսէֆ պիր հատիսէէ մէպնի միւզաքէրաթը մալիյէ միւ. գաթի օլտուղու թագտիրտէ, ասհապը թահվիլաթ միւրեվվիճը էֆքեարլարը օյան թ-ոյ-ն կազէթա. սընտան միւշթէքի օլմալարը լա. զըմ կէլիր։

«Մ. Պուրգ Ցէրսաատէթէ ազի. մէթինտէ ասհապը թահվիլաթա վէքիլ սըֆաթը իլէ թահվիլաթ համիլլէրինին էմնիյէթը քէամիլ. սինէ մազհար օլմուշ իտի իսէ տէ, պուրայա միւվասէլէթինտէ ասհապը թահվիլաթ՝ մուսմիլէյհ ալէյհինտէ իթիրազաթտա պու. լունուպ, թոյն կազէթասը պու. մէալտէ պիր պէնտ նէշր իթմիշ տիր։

«Զիքր օլունան նէշրիյաթըն պա. զըընընա, Մ. Պուրգրն Գալաթա պանքէրլէրինէթարաֆտարլըգ իթ. տիկի տախի անլաշըլըօր։ Մ. Պուրգ իսէ Գալաթա պանքէրլէրի իլէ մուամէլաթընտա, քէնտիլէրին. տէն թասավվուր իթտիքլէրի տէ. ըէճէճէն ղիյատէ միւսաատէքեար. լըգ իսթիհսալինէ մուվաֆֆագ օլ. մուշ տըր։ Թոյնտա վարագա նէշր իտէն պիր թահվիլաթ համիլինին էֆքեարընճա, Մ. Պուրգ Ռուսու. մը Սիթթէ մուգավէլէնամէսինի գապուլ իթմէսէ, Ցէրսաատէթտէ հիչ պիր չէյէ մուվաֆֆագ օլմա. երպ Լօնդրայա թէհիտէսթ ավ. տէթ իթմէսի լազըմ կէլէճէյինտէն, մահիրանէ հարէքէթլէ Գալաթա պանքէրլէրինէն մութլուպլարը մուգապիլինտէ ֆայիզէրինտէն եուզդէ 3 վէ ըէսիւմալ թէէտի. եէսինտէն պիր խայլի ադչէ թէն. դիլինէ մուվաֆֆագ օլմուշ տըր։»

—

Տիւնքի Սթամպուլ կազէթասընտա ալթտէքի ֆգրա օգունմուշ տըր։

«Մէհմէտ Ալի բաշանըն քիչիւք մախտումը բրենս Հալիմ բաշա՝ տիւնքի (էվվէլքի) կիւն ռիֆգաթ. ընտա եավէրանը հազրէթը Շեհ. ռիեարիտէն տէօրթ զաթ վէ իտա. ըէի տէվլէթին միւխթէլիֆ չիւպէ. լերինէ մէնսուպ 20 գատար մէմու. ռին պուլունտուղու հալտէ, իշ. վէրտին վարօրունա բաքիպ օլմուշ տըր։

«Իշվէրտին վարօրու՝ մէճճուլ պիր մահալէ կիթմէք իչիւն, Մարմարա տէնիզինէ միւթէվէճճիհէն հարէ. քէթ իթմիշ տիր։

«Ցիւն (էվվէլքի կիւն) Թալա վէ պու կիւն (տիւն) Իշվէրտին վարօր. լարընն հարէքէթինին խապէր վէ. ռիեօր իսէք տէ, պունա մուգա. պիլ հիչ պիր թէլէկրաֆ կէլտիրի. նի կէօրմէեօրուզ։»

—

Ռուսիա սէֆարէթի պաշ թէր. ճէմանը տիւնքի կիւն Պապը Այէյէ պիլ ազիմէ Պաշ վէքիլ բաշա հազ. ըէթլէրի իլէ պիր պուչուգ սաաթ գատար միւլագաթ իթմիշ տիր։

—

Լէվանդ Հէրալդ Պաղտատտան ալտրը պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Մինիթէֆիգ խսեանընը թէշվիգ իտէն Մանսուր բաշա, Միւնիթ. ֆիգտէն չէօլ թարաֆտարընա ֆիրար իթմիշ, վէ քէնտինէ վէ քէնտի ֆամիլեասընա տիտ 3000 տէվէ Պասրա հիքիմէթի թարա. ֆընտան թահթը հաճզա ալընա. րագ, Պաղտատտա ֆիրուսթ իտիլ. միշ տիր։

—

Ռէլ Մէլ Կազէթ նամ ինկիլիզ կա. զէթասընը Ցէրսաատէթ մուխ. պիրի՝ ախիրէն Շեյխիսպէյտուլլահ իլէ վուգու պուլան պիր միւլա. գաթը հագգընտա մէնսուպ օլ. ուղու կազէթայա պազը մալիւ. մաթ իթա իթմիշ օլմաղա, մալիւ. մաթը մէգքիւրէնին պազը ֆըգրա. թընը պէրլէճճը աթի պէեան ի. տէրիզ։

Շեյխ Իսպէյտուլլահ՝ Թէպրիզ. տէ պուլունան ինկիլիզ գօնսօլոսը. նըն իլթիմասը իւզերինէ Ուրմիա. տա պուլունան խրիսթիանլարընն էմին պիր մահալէ կիթմէլերինէ պէքլէտիլի իչիւն ախիրէն իրան. տա էլէ կէչիրտիյի մէվգիլէրի զայլ իթտիկինի մուխպիրի մու. մալիլյհէ պէեան իյլէտիքտէն սօն. րա, էրմէնիլէրէ նագլը մէգալ ի. տէրէք անլէր հագգընտա ղալէթ տօսթանէ սուրէթտէ իտարէի քէ. լամ իտիւպ, ֆագաթ էրմէնիլէ. ըին՝ քիւրտլէրի միսթէսնա ատտա իտէրէք, իմթիյազաթը մախսուսէ. եէ նակլ օլմագ էֆքեարը մուվա. ֆիքգը հագգանիյէթ օլմատըղընը պէեան իյլէմիշ տիր։

Ռէլ Մէլ կազէթասընը Սուրիա մուխպիրինտէն ալտրը մալիւմա. թա կէօրէ, ալտիրանկա սեպ. տեմբերին 13 իւնճիւ կիւնիւ վի. լայէթը մէղքիւրէ տախիլինտէ Սուր նամ մահալին բոլիս միւտի. ր՝ քէօր սէրխոշ օլտուղու հալտէ պէր խրիսթիյան գանվէսինէ կի. բիպ, բէվվէլիրինի օրատա պու. լունան միւշթէրիլերին իւզերինէ սըգմըշ իսէ տէ, սէրխոշլուգ իլէ աթըլան մէգքիւր գուրշունլար՝ քիմսէյէ իսապէթ իթմէյիպ տու. վարը իչինէ զայպ օլմուշլար, վէ գահվէնին խալգընտան քիմի տընշարը դաչմայա վէ քիմի մատ. լարը ալթընտա սագլանմաղա շի. թապ իթմիշլէր տիր։ Պատէհու մէրգումը բոլիս մէմուրու պոշ բէ. վօվլէրի իլէ մէրքէզինէ ավէտթէլէ զապթիյէլերի ճէլլ վէ պիր տամըն իւզերինտէն քէնտի վէնէրը թիւ. ֆէնքլերինի խրիսթիան մահալլե. սինէ տօղրու պօշալթմալարը. նը էմր իթմիշ, վէ պունլար տախի ալարգէլարը էմրի իճրայա պաշա. տրգլարընտան, մահալլեի մէգ. քիւրէ էհալիսի քէմալը տէհշէթ. լէ պօտրումարընա կիրերէք կէ. ճէյի օրատա կէչիրմիշլէր տիր։ Անճագ էրթէսի կիւնիւ պիլճիմ. լէ էճնէպի գօնսօլոսլարընն՝ վա. լիի վիլայէթ Համամի բաշա հազ. իրիլերինէ պու պապտէ վուգու պուլան չիքեայէթլերի իւզերինէ, բաշի միւշարիլյէ՝ Պէյրութ բոլիս միտիրինի պիր խայը աաբէր իլէ մահալը վագաայա կէօնտէրմիշ, վէ միւտիրի մուամիլյհէ տախի 11ի. չի թէվզըթ իթմիշ տիր։

Սթամպօլ մուխպիրինն զաննը. նա կէօրէ, հէման թէքմիլ Սուրիա տախիլինտէ բէր չոգ ֆէնոլզ. հիքմ իթմէքտէ, վէ պու անվալ հիքիմէթին կէվշէրիկինտէն ի. լերի կէլմէքտէ իմիշ։ Ճէպէլը Լիպ. նանտա տախի իշլեր հիւսնիւ ճէ. րէյանտէ պուլունմայը, Ցիրզին. էր իլէ Մարսինիր տէ բիսմէմ բաշանընն իտարէսինտէն մէմնուն տէյիլ իմիշլեր։

—Կազանտրգլարը հագգընտա նէշր օլունան ըէսմի պիր գարար. նամէեէ կէօրէ, Ցէրսաատէթ վի. ռուտ իտէճէք կազլար՝ Շեհր Լամ. նէթի թարաֆընտան կէօսթէրի. լէճէք մահալէ նագլ ու իխրաճ օ. լունուպ, եաղընը իհթիյաճը մէմ. լէքէթ իչիւն կազը վէ պագգալ. լար քեարկիր վէ թօնօղլու մաղա. զալարընա 100 սանտրզ պուլուն. տուրապիլճէքլեր, վէ պու մըգ. տարտան ֆազլա զուհուր իտէճէք կազլար Շեհր Լամանէթի թարա. ֆընտան զայթ ու միւսաատէրէ օ. լունճագ տրը։

—Մարսիլեատա նէշր օլունան Բրիթ Մարուէյյտ նամ կազէթատա օգունտուղունա կէօրէ, իթալիա. լը գարատան Օլիվարինին սիւվար օլտուղու Ամանդ նամ վարօր տաղ. ըուճա Մարսիլեայէ կիթմէք իւզ. ըէ Զանագ գայէսի պօղազընտան կէչտիկինտէ, իյճապ իտէն ըէսմը միւրուրիյէնի՝ թահսիլ ու իսթի. ֆայէ մէմուր օյան Օսմանը գա. բարոլ տուպասընա թէէտիյէ ի. տէրէք մուամէլէի լազմէսինի տէ իճրա իթտիքտէն սօնրա թամամ եօ. ունա տէվամ իտէճէկի սըրաա. տա, պու ըէսմին թէէտիյէսինէ մուխալիֆէթ իտէն պիր գարատան պուլունուր իսէ ըէսմը մէգքիւրը ճէպրէն թէէտիյէ իթտիրմէեէ մէ. մուր օլարագ օրատալէնկէրէնտագ պուլունան տիկէր պիր Օսմանը ֆըգաթիյինտէն պիր թօր աթը. լըգ, գարատան Օլիվարի՝ պունու պայգա պիր սէֆինէյէ սէլամ ալա. մէթի զանն իթմիշ իսէ տէ, իքլինճի պիր թօր տահա էնտախթ օլու. ուպ, հաթթա պիր տէ կիւլլէ քէնտի սէֆինէսինին թա իւսթիւն. տէն կէչտիկինի կէօրիւնճէ, տէրա. գապ վարօրտուրտուրթպ տիկէր պիր դարթան իլէ սանտալա ըաքի. պէն Օսմանը ֆրգաթիյինին կիթմիշ վէ իղդահա թալէպ իթտիկինտէ ըէսմը միւրուրիյէնին թէէտիյէսինի իխթար իչիւն քէնտիսինէ թօր ա. թըլմըշ օլտուղունա տաիր ճէվապ ալմըշարը՝ Լաքին գարթան Օլիվարի ըէսմը մէգքիւրը Օսմանը տուպա. ալընա թէէտիյէ իթտիկինի պիլ. պէեան մագպուզ իրմուխապէրինի տէ կէօսթէրտիկինտէ, ֆրգաթի. նին սիւվարիսի՝ օ բարանընն քէն. տիսինէ վէրիլմէսի իյճապ իթտի. կինի, վէ ֆագաթ մատամ քի թէէտիեէ իտիմիշ տիր, քէնտիսի իչիւն իբի քէրրէ թօր աթըլմըշ օլտուղունան, թոր մէսարիֆի օ. լարագ պիրբէր ինկիլիզ լիրասը. տան իբի լիրա վէրմէսի լազըմ կէլտիրիկինի գարթան Օլիվարիյէ պէեան իթմիշ, վէ մուամիլյհ գարթան տա եօլունտան գալմա. մագ իչիւն պու մէպլաղը Օսման. ը ֆրգաթիյինինին սիւվարիսինէ թէէտիյէ իթտիքտէն սօնղրա տօղ. ըուճա Մարսիլեայէ կիթտիկինտէ քէյֆիյէթի օրատա մուգիմ իթա. լիան գօնսօլոսընա խապէր վէրմիշ տիր։

Գօնսօլոս իչպու մուամէլէ ա. լէյհինտէ բրօթէսթօ իտէրէք, հաթթա սօնղրատան վէրիլէն թոր թազմինաթընը տա թալէպ իթ. մէքտէ իմիշ։

—

Կէչէն բէնճէչենպհէ կիւնքի նիսլ. խէմիզտէ Պէկեան թադէոս էֆ. մէսէլէսինտէն տօղայը, Ամասեան էֆէնտինին քէրիմէսի հագգընտա Պէյօղլու միւտտահի ումումիսինին իլանը ըէսմի նէշր իթմէսինտէ վա. զիֆէսինի թէճավուզ իթմիշ տէյէ Ամասեան էֆէնտինին մամիլյհ միւտտահի ումումի ալէյհինտէ իշթիքեաի անել հիւքքեամ իթմիշ օլտուղընը եաղմըշ իտիք։

Ցիւնքի վէքի պու ֆգրամըզը ղիքը իտէրէք, պիզիմ տէ մուամի. լյհ միւտտահի ումումի իչիւն վազիֆէսինի թէճավուզ իթմիշ տէյու եաղտըղըմընա, կազէթա. ճըլըգ վազիֆէսինի թէճավուզ իթմիշ օլտուղումուղու պէեան էյ. լէմիշ իսէ տէ, կէօրունիշտէ, միւ. մամիլյհ ըէֆիգիմիզ օլ պատէ եաղտըղըմըզ ֆիզրայը եանլըշ ան. լամըշ տրը։ Պիզզաթ Ամասեան էֆ. մուամիլյհ միւտտահի ումումի. նին վազիֆէսինի թէճավուզ իթ. տիկինի իտտաա իտէրէք, իչթի. քեաի անել հիւքքեամ էրլէմիշ օլ. տուղընտան, իշթէ պիզ տէ պունը իլան իթմիշ օլտուղումուղու ճէ. վապէն վէքի կազէթասընա պէյան իտէրիզ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Գահիրէտտէկեան Միւլի մէր. քէզ իսէ գօմիսիոնը (Սովէրոց կէդրոնական մասնաժողով) մէմլէ. լէքէթիմիզին ահվալը վէ էհալիսին ախլագընը սուրէթը մաթլուպէտ թէտգիգ իթմիշ օլուպ, հէր մահալին իհթիյաճընա տա բէք ա. լա քէսպը վուգուֆ իթմիշ վէ հէր թարաֆտա մունթազամ շու. պէէրէ մալիք պուլունմուշ, վէ քէնտի խրտիմթը վագբասըլա քէսպը չէօհրեթթ իտէրէք, պու սայէտէ հէր թարաֆտան ադչէ թօրլամաղա իգթիտարգազանմըշ, վէ տիւնեանդն հէր թարաֆընտա պուլունան էրմէնիլերին սթաթիս. թիգինի պիլիպ, հէր եէրտէ տէ վէքիլլեր պուլունտուրարտգ, ան. լէրլէ իճրաի միւնասէպաթտա պուլունմուշ օլտուղունտան, պա. զը միլլէթտաշլարըմըզ՝ պու նօգ. թալարը նազարը տիգգաթ վէ է. հէմմիյէթէ ալարագ Ցնդէոպէ. պան Մէոռիան Հայոց նամ եէնի ընկերութիւնը Գործ. Ժողովը մէգքիւր Սովէրոց կէդրոն. Ժողով աղալարընտան միւրէքքէպ օլ. ըագ թէշքիլ օլունմասը, վէ կիւմշ. եան ցոլհանէս իլէ Եսայեան ցովհանէս էֆէնտիլերին տախ ա. գահ մամիլյհիւմէ թէրֆիգ ի. տիրմէսի իչիւն Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Սրբազան հազրէթլերինէ արզը իսթիտա իթմիշլեր տիր։

Լ.կէր պու ալտրըղմըզ հավատիս սահիհ իսէ, Ցնդէոպէպան Մէոռիան Հայոց ընկերութիւնը հատը զա. թընտա պիր նագիք մէմուրիյէթ օլտուղընտան, վէ էմնիյէթը էհա. լիի ճէլպ իտէճէք պիր ճէմիյէթ. տէն պուլունտուղունտան, վէ Օս. մանը ժողովոյ մասնաժողովը տա քեաֆ. ֆէի մուամէլաթը՝ ճիւմլէնին խօշ. նուտիյէթինի մուճիպ օլաճագ բատտէէտ միլք ու վաթանը հայ. ըէթտէ պըրագտըղընտան, պիզ տախի Ցնդէոպէպան Մէոռիան Հայոց Գործադիր Ժողովընը Սո. վէրոց մասնախուսմա պիլ հէվալէ՝ կիւմլեան ցովհաննէս վէ Եսայեան ցովհաննէս էֆէնտիլերին տէ մեղ. քիւր Գործադիր Ժողովա զամմ օ. լունմալարընը, վէ էկէր միւմքին իսէ թէքմիլ հէյէթին Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Սրբազան հազրէթ. լերինին թահթը իրասէթինտէ օ. լարագ թէշքիլ օլունմասընը արզու վէ թէմէննի իտէրիզ։

—

Իզմիրտէն խապէր ալընտըղընա կէօրէ, մահալը մեզքիւր Ազա. նորդը Գեր. Ստեփան վարդապե. տի օյան խըրսըզլար թութունուպ, լաքին մէպալիզի մաղսուպէսի հէ. նուզ մէյտանա չըգմամըշ տրը։

Մուամիլյհ Ազանչորդ էլան իզմիրտէ օլուպ, սըհհէթ ու ա. ֆիյէթի պէրքէմալ տրը։

—

Երուսաղէմ միաբանլարընտան իբի եպիսկոպոս իլէ օն վարդա. պետ՝ Պապը Ալիյէ պիր թէլէկ. րաֆ չէքէրէք, Երուսաղէմ վէ ըՍ. թամպոլ բաթրիգլէրինի իթմամ իթմէքտէ, միւշարիլյհիւմա հա. զարարթընը Սահմանադրութիւնա մուխալիֆ կէօսթէրմէքտէ, վէ քէնտի ալէյհլէրինտէ ճէպը գուլ. լանըլմըշ օլտուղընը պիլ պէյան Պապը Ալիտէն իյճապը իճրաընը իսթիտա իյլէմէքտէ իմիշլեր։

Քէղալիք տիւն ադչամտա Ե. ռուսաղէմ Բաթրիգի պուրա Բաթ. րիգխանէսինէ պիր թէլէկրաֆ քէ. չիտէ իտէրէք, միաբանութիւնըն ալթիսթթ օլտուղունու վէ քէն. տիսինին պունա թահամմիւլ ի. տէմմեեճէկինի պէեան իթմիշ, վէ Ալատուճատուր իլէ վահան նամ ֆէսատճը բուհանիլերին Պապը Ա. լի վասէթասը իլէ վանքտան թէ. պիտ իտիմէլերինի թալէպ իյլէ. միշ տիր։

—

Բաթրիգ վէքիլի Գեր. Հայր Հա. ճըն իլէ Երուսաղէմ մէսէլէլերի ի. չիսն տիւն վէ էվվէլքի կիւն Ա. լիյէ նազարընա կիթմիշ օլմաղա, նազարը միշարէլյհ հազրէթլերի Հաճըն մէսէլէսինին ճէղա մահքէ. մէսինէ հէվալէ օլունճաղընը, վէ Երուսաղէմ մէսէլէսինէ կէլինճէ, Սահմանադրութիւն ահքտամընա թէվֆիգան, Պապը Ալինին պունա միւտտահէլէ իթմէեէճէկինի պէ. եան իթմիշ տիր։

—

... Լֆէնտի

Ազգային ժողովոյ ունկնդրաց հանդստութեան համար Մայր Դիւանի անօրէնութեամբ և վար. չական խորհրդոյ համաձայնութեամբ որոշուած է որ ժողովոյն չրջանա. կի աշակոյման առաջին մասը յատ. կանայ Եկեղեցական, նախկին Ե. ռէպսիոխան և ազգային պաշաօն. եայ ունկնդրած, հրաւիրելոց և օտարազգաց, և երկրորդ մասն ալ տիկնայց և օրիորդաց, նմանապէս չրջանակին ձախակողմը ժո. ղովրդեան։

Եւ որպէս զի տեղւոյն քաւակա նութենէն աւելի թուով ունկն. դիրք չլսուին, յատուկ տոմ. սակներ տրուին ունկնդրաց, ո. րոցմէ մէն մի երեսփոխան մէկ հատ պիտի ունենայ իր արժան դատած անձին տալու համար և որոշեալ թուով տոմսակներ ալ Դիւանին հսկողութեան ներքև ժողովատեղւոյն դուռը պիտի տրուին ունկնդրել փափաքողաց նիստին բացումէն կէս ժամ ա. ռաջուընէ սկսեալ։

Զայս 'ի գիտութիւն երեսփո. խանաց և ժողովրդեան հրատա. կել խնդրելով։

Մնամք աղօթարար

Պատրիարքական փոխանորդ.
Գեորգ Ծ. վ. Բաճոճեան

22 սեպտ 1881

Ի Պատրիարքարան Հայոց
Գում—գարու.

ՏԱՀԻԼԻԹԷ

Ցիւնքի Լէվանդ Հէրալտտա խարի. ճէյէ միւսթէշարը Ցատեան Ցա. րութիւն էֆ. հազրէթլերի հագ. գընտա պիր ֆգրա կէօրիւմիշ օլմաղա, պէր վէճճի աթի թէրճէմ. մէ վէ նագլ օլունուր։

«Մաէթթէէսսիւֆ իշիթտիկմի. ղէ կէօրէ, խարիճյէ միւսթէշարը Ցատեան Ցարութիւն էֆ. հազ. ըէթլերի՝ բազար կիւնիւ Պապը Ալիյէ կիթտիկինտէ, օրատա պիր. տէն պիրէ քէյֆիի պօզարագ խա. նէսինէ ավտէթ իթմիշ վէ տեր. հալ թասիպ ճէլպ իթտիրմիշտիր։ Շու սօն 6 այ զարֆինտա Ցարու. թիւն էֆէնտիին միւշար օլտու. ղու միհնէթ վէ մէշգագաթը ղիհ. նիյ՝ եօրկունլըգ տույմագսըզը թէ համմիլ օլունճագ չէյ տէրիլ տիր, վէ միշարիլյհ հազ. ըէթլերին պիհհագգէն նայիլ օլ. տուղը բարլագ մուվաֆֆագըյա. թը հագգընտա ալտը ինթիգամ իթմէք իչիւն գըսգանճ իգթի. տարսըզլարը ճճրա իթտիքլերի ալչագ էնթրիգալարընը զամ ու գասէվէթի տէ միւզամմամ օլտուգ. տա, հէր քիմ օլուր իսէ օլուն, ըէք տէ տայանամազ։

«Մամաֆիհի իֆգրաթ տէրէճէ պիր եօրկունլըգտան նայի խարի. ճէյէ միւսթէշարը Ցատեան Ցա. րութիւն էֆ. հազրէթլերի քէյֆ. սիղլէնմիշ օլմաղա, պիր գաչ կիւն իսթիրահաթ իտէր իսէ, քէսպը ի. ֆագաթ իտէճէկինի մէմուլ իտէ. ըիզ։

«Ցարութիւն էֆէնտի հազրէթ. լերի, ըէք պէօյիւք պիր պուխ. րան էմնասընտա Բատիշահընա քէմալը մէսուտիյէթ վէ մէհա. ըէթլէ իյթաի խրտմէթ իտէպլի. տիկի իչիւն, աֆվ օլունմազ պիր խաթատա պուլունմուշ տրը։ Ռա. հերլերի պէյհիւտ եէրէ չալըշըպ պիր չէյ եաբամատրգլարը վէ տա. իմա դաչամագ թարիգլերինտէն էյի պիր թարիգ պուլամատրգլարը հալտէ, եալընը Ցարութիւն է. ֆէնտի զաթը Շահանէնին ֆիքրինի էյիճէ անլամըշ օյտուղունտան, մէ. մալիքի Շահանէեի թէհտիտ իտէն միշքիլաթ՝ սուրէթը մաթլուպ վէ նամուսքեարանէտ տէֆ օլու. նապիմիշ տիր։

«Պինապէրին միւշարէյէ լհ հազ. ըէթլերինին՝ պիր շէյէ եարար օլ. մատրգլարընը մէ յտանա չրգար. արը քիմսէնէլերին ատավէթինի. քէնտի իւզերինէ ճէլպ իթտիկինէ թաաճճիպ իթմէմէյի տիր։ Իշթէ խարիճիկ նէշարէթինտէ ախիրէն զուհուրա կէլէն չայանը թէէս. սիֆ վագաանըն էսասը պու օ. լուպ, վագաաի մէգքիւրէտէն չօգ պահս օլունմուշ իսէ տէ, պիզ պունու պիլա մահզուր հիքմէյէ իտէմէզիխիք։»

—Սթամպօլ կազէթասընը Սուրիա մուխպիրինտէն ալտրը մալիւմա. թա կէօրէ, ալտիրանկա սեպ. տեմբերին 13 իւնճիւ կիւնիւ վի. լայէթը մէղքիւրէ տախիլինտէ Սուր նամ մահալին բոլիս միւտի. ր՝ քէօր սէրխոշ օլտուղու հալտէ պէր խրիսթիյան գանվէսինէ կի. բիպ, բէվվէլիրինի օրատա պու. լունան միւշթէրիլերին իւզերինէ սըգմըշ իսէ տէ, սէրխոշլուգ իլէ աթըլան մէգքիւր գուրշունլար՝ քիմսէյէ իսապէթ իթմէյիպ տու. վարը իչինէ զայպ օլմուշլար, վէ գահվէնին խալգընտան քիմի տընշարը դաչմայա վէ քիմի մատ. լարը ալթընտա սագլանմաղա շի. թապ իթմիշլեր տիր։ Պատէհու մէրգումը բոլիս մէմուրու պոշ բէ. վօվլէրի իլէ մէրքէզինէ ավտէթլէ զապթիյէլերի ճէլլ վէ պիր տամըն իւզերինտէն քէնտի վէնէրը թիւ. ֆէնքլերինի խրիսթիան մահալլե. սինէ տօղրու պօշալթմալարընը. նը էմր իթմիշ, վէ պունլար տախի ալարգէլարը էմրի իճրայա պաշա. տրգլարընտան, մահալլեի մէգ. քիւրէ էհալիսի քէմալը տէհշէթ. լէ պօտրումարընա կիրերէք կէ. ճէյի օրատա կէչիրմիշլեր տիր։ Անճագ էրթէսի կիւնիւ պիլճիմ. լէ էճնէպի գօնսօլոսլարընն՝ վա. լիի վիլայէթ Համամի բաշա հազ. իրիլերինէ պու պապտէ վուգու պուլան չիքեայէթլերի իւզերինէ, բաշի միւշարիլյէ՝ Պէյրութ բոլիս միտիրինի պիր խայը աաբէր իլէ մահալը վագաայա կէօնտէրմիշ, վէ միւտիրի մուամիլյհէ տախի 11ի. չի թէվզըթ իթմիշ տիր։

Սթամպօլ մուխպիրինն զաննը. նա կէօրէ, հէման թէքմիլ Սուրիա տախիլինտէ բէր չոգ ֆէնոլզ. հիքմ իթմէքտէ, վէ պու անվալ հիքիմէթին կէվշէրիկինտէն ի. լերի կէլմէքտէ իմիշ։ Ճէպէլը Լիպ. նանտա տախի իշլեր հիւսնիւ ճէ. րէյանտէ պուլունմայը, Ցիրզին. էր իլէ Մարսինիր տէ բիսմէմ բաշանընն իտարէսինտէն մէմնուն տէյիլ իմիշլեր։

—Կազանտրգլարը հագգընտա նէշր օլունան ըէսմի պիր գարար. նամէեէ կէօրէ, Ցէրսաատէթ վի. ռուտ իտէճէք կազլար՝ Շեհր Լամ. նէթի թարաֆընտան կէօսթէրի. լէճէք մահալէ նագլ ու իխրաճ օ. լունուպ, եաղընը իհթիյաճը մէմ. լէքէթ իչիւն կազը վէ պագգալ. լար քեարկիր վէ թօնօղլու մաղա. զալարընա 100 սանտրզ պուլուն. տուրապիլճէքլեր, վէ պու մըգ. տարտան ֆազլա զուհուր իտէճէք կազլար Շեհր Լամանէթի թարա. ֆընտան զայթ ու միւսաատէրէ օ. լունճագ տրը։

—Մարսիլեատա նէշր օլունան Բրիթ Մարուէյյտ նամ կազէթատա օգունտուղունա կէօրէ, իթալիա. լը գարատան Օլիվարինին սիւվար օլտուղու Ամանդ նամ վարօր տաղ. ըուճա Մարսիլեայէ կիթմէք իւզ. ըէ Զանագ գայէսի պօղազընտան կէչտիկինտէ, իյճապ իտէն ըէսմը միւրուրիյէնի՝ թահսիլ ու իսթի. ֆայէ մէմուր օյան Օսմանը գա. բարոլ տուպասընա թէէտիյէ ի. տէրէք մուամէլէի լազմէսինի տէ իճրա իթտիքտէն սօնրա թամամ եօ. ունա տէվամ իտէճէկի սըրաա. տա, պու ըէսմին թէէտիյէսինէ մուխալիֆէթ իտէն պիր գարատան պուլունուր իսէ ըէսմը մէգքիւրը ճէպրէն թէէտիյէ իթտիրմէեէ մէ. մուր օլարագ օրատալէնկէրէնտագ պուլունան տիկէր պիր Օսմանը ֆրգաթիյինտէն պիր թօր աթը. լըգ, գարատան Օլիվարի՝ պունու պայգա պիր սէֆինէյէ սէլամ ալա. մէթի զանն իթմիշ իսէ տէ, իքլինճի պիր թօր տահա էնտախթ օլու. ուպ, հաթթա պիր տէ կիւլլէ քէնտի սէֆինէսինին թա իւսթիւ

ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ՄԻՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ

Պու խայրամէլ շիրքէթին, նիհայէթ գաթիէն քէսպը վիճուտ իթմէէէ, էսասի սուրէթտէ պէտ իյլէմիշ օլմասընտան սոլայը, ումում միլլէթիմիզի, վէ ալէլ խուսուս թաշրատա պուլունան միլլէթտաշլարըմըզը թէպրիք իտէրիզ։

Միացեալ վէ Հայուհեաց ընկերութիւնլարը, միլլէթիմիզին մանէվի թէգատտիմինէ իպրազէթիքլերի պէօյիւք վէ էսասի խրտմէթլեր, ումում միլլէթբէրվերանը մէմնունիյէթի ազիմէսինի միճիպ օլսուդլարը կիպի, մատտի թէգատտիմինէ տախի բէք պէօեիւք խրտմէթլեր իտէճէյի գավիէն մէմուլ օլունան, Ցնտեսագիտական Միութիւն Հայոց շիրքէթի տէ, մէզբիւր մէմնունիեէթի ազիմէյի իքմալէ վարտըրբաճագ տըր տեյի էթիդատ իտէրիզ։

Հագիգաթէն միլլէթիմիզտէ, Էվրօբա էհալիլերինին իհիսսը վարըթալարընտան պիրիսի օլան պէօյէ պիր շիրքէթին վիճուտինէ, իֆրաթ մերթէպէտէ պիր լիւզում մութլագ պուլունմադտա իտի։ իմտի անըն միէսսիսլէրի պալանունան էֆէնտիլերէ, վէ համիլիյինի տէրիհտէ իյլէմէէ հիմմէթ իտէն Ամեն. Տ. Ներսէս Սըբբաշան հաղրէթլերինէ, վանիպէտէն պուլունան թէշէբբիւր վազիֆէմիզի իյգիա իթտիքատէն օսնդրա, պու խայրամէլ շիրքէթին, թաշրա միլլէթտաշլարըմըզա իսրազ իտէճէք օլսուդունու մէմուլ իթտիլիմիզ մունավէնէթի ազիմէլերինէն պազըրը իւզերինէ, էֆքարը աճիզանէմիզի պէճանէ միւտարէթթ իտէրիզ։

Շու մահուտ բօլիցաճըլըգ ուսուլինէն, Սթամպօլտա պուլունան պիչարէ Հայ համմալարըն վէ էմալէրինին տիւչար օլսուդլարը զուլմ ու զաբ, պունտան էվվէլ կաղեթամըզտա տերճ իտիլմիշ պիր պէնտը մախսուսումուզա, թաֆսիլի սուրէթտէ նագլ ու պէեան իտիմիշ օլսուդունտան, անընն թէբերիւրինէ հաճէթի կէօրմէյիզ։

Պու զաբ ու զուլմուն, Ցնտեսագիտական Միութիւն Հայոց շիրքէթի տախի, քէնտի պաչըճա նազար ու տիգգաթընը պու խուսուս իւղերինէ չէվիրմէյէ հիմմէթ իտէճէք տիր։

Զիւնքի, միւմքին մերթէպէ ուքիգ պիր ֆայիդէ, միւհթաճ պուլունան չիֆթիճիլերէ, պիրէր մէպլաղ իսթիքրազը իլէ պունլարը պիթթէարիճ, ֆայիդիճիլերին բէնչէսինտէն դուրթարապիլիր։ Վէ իսթիգրազ վերեճէյի ագչէնին պէտէլինէ, չիֆթիճինին մահսուլունու պօլ պօլ բէճին թուրմահա տախի միգթէտիր օլաճաղընտան, հէմ թէհլիքէսիզ սուրէթտէ Շիրքէթ իսթիֆատ իտէպիրիր, վէ հէմ տէ պէտպախթ չիֆթիճիլէր, սատեթա կէօքատէն ինմիշ պիր սեատեթը հալէ նայիլ օլապիլիրլէր։

Ցնտեսագիտական Միութիւն Հայոց շիրքէթինտէն մէմուլ օլունան պու կիպի ումումի մէնֆաաթլար, վէ շիրքէթի իշլիար իտէն ղէվաթըն միսէպլիմ օլան, տիրայէթ, իթիպար, վէ սերվէթլերի, էօյլէ իթիմատ իտէրիզ քի, էհլի գուսրէթին հիսսատար եազըլմասընա լազըմ կէլտիրինտէն զիեատ պիր թէչիգաթը հագըգի ատտ օլունապիլիր։

Պու եօլտա թիճարէթ շիրքէթլէրինին, Էվրօբա վէ Ամերիգատա, միւք ու տէվլէթէ, վէ էհալիյէ, վէ պէղդաթ հիսսէտարանա, նէ պէօյիւք մէնֆաաթլար հուսուլէ կէթիրմիշ օլտուղու էհլի վուգուֆա մալիւմ տիւր,

Պէքլէեէլիմ մի քի, պու էքմէլիմիզի տէ պիր կիւն Էվրօբալիլար դաբսընլար, վէ անլէրին գըրընթալարը իլէ դարնըմըզը տօեուրմահա չալըշալըմ։

դասընը պօյնունա թագտը մը, ղաթէն թաղընմըզ օլմաեանլարը տախի նատիր պուլունուր ա, արթըգ պիր տահա քէնտի իսմինի, ֆայիդճինին տէֆթէրինտէն սիլէմէզ։ պօրճ պիր եանտան արթար ֆագաթ էքսէրիսի, եէնիտէն ագճէ իսթիգրազը իլէ տէյիլ, իլա էսքի իսթիգրազլարըն ֆայիդինին ֆայիդի իլէ արթար։ ֆայիզճի մահսուլունն սաթըլըպ բարա իտիլմէսինէ պէքլէմէզ, իլա հէնուզ մահսուլ թօրբազը եիւղինտէն պաշ կէօսթէրմէտէն, նըսֆ ֆիյաթը իլէ, վէ պէլքիտէ տահա էքսիլինէ օլարագ քէնտիսի իլթիզամ իտէր, վէ չիֆթճիյէ կէօզ աչըրմազ քի, ֆայիդ տէֆթերինտէն իսմինի սիլմէյէ իզթիտարը օլսուն։

Ալթըզ պիչարէ քէօյլիւ, ֆամիլեասը վէ օլուգ չօճուղու իլէ, ֆայիդճինին էսիրի տիր։ էլինտէն գուրթուլմանը դապիլի եօղ, չիւնքի հայդա պիր քէրրէ պօյնունա թագըմըզ տըր։

Մաաղալլահ պիր ֆէնա մահսուլ, եախօտ պաչգա պիր ասֆէթ տէ իւսթէ կէլտի՞ մի, արթըգ իլէլ էպէտ պիր տահա քէնտինէ մալիք օլաճաղը եօղ տուր։

Օն վէ երկիրմի պին ղրշ պօրճլու չիֆթճիլեր, եախօտ քէօյլիւլեր կէօրիւրսիւն քի, պու պօրճուն անա էսասը, եա պին ղրշ վէ եախօտ բէք բէք պին պէչիւզ ղրշ տըր։

Պու հալտէ ղիրաաթ նա՞սըլ իշլերի կիտէպիլիր, վէ պիչարէ քէօյլիւ, քի օ չալըշդանլըղը, վէ օ միւմպէթ ալաղիսի իլէ, պաչգա պիր միքտէ օլա իհեա օլապիլիր իտի, նէ՞ սուրէթլէ սէֆալէթտէն գուրթուլապիլիր։

Պու հալլերի կէօղլերի իլէ կէօրէն, վէ հէր պիր թէֆէրրուաթը իլէ իշին հալինէ պիղտէն չօգ զիեատէ մալիմաթլարը օլան միլլէթտաշլարըմըզ տախի, Անատօլու էհալիսինին էօմրիւնիւ զէհիրլէյէն պու պէյիյէ իւղերինէ, էֆքարը ամմէյի թէնվիր իյլէսէլէր, վէ պու սուրէթլէ, պիր միւէսսիր թէտպիրին վիճուտէ կէթիրիլմէսինի թէչվիգ իյլէսէլէր, պէօյիւք պիր սէվապատա պուլունմուշ օլուրլար։

Էյլէ իւմիտ իտէրիզ քի, Ցնտեսագիտական Միութիւն Հայոց շիրքէթի տախի, քէնտի պաչլըճա նազար ու տիգգաթընը պու խուսուս իւղերինէ չէվիրմէյէ հիմմէթ իտէճէք տիր։

Զիւնքի, միւմքին մերթէպէ ուքիգ պիր ֆայիդէ, միւհթաճ պուլունան չիֆթիճիլերէ, պիրէր մէպլաղ իսթիքրազը իլէ պունլարը պիթթէարիճ, ֆայիդճիլերին բէնչէսինտէն դուրթարապիլիր։ Վէ իսթիգրազ վերեճէյի ագչէնին պէտէլինէ, չիֆթճինին մահսուլունու պօլ պօլ բէճին թուրմահա տախի միգթէտիր օլաճաղընտան, հէմ թէհլիքէսիզ սուրէթտէ Շիրքէթ իսթիֆատ իտէպիրիր, վէ հէմ տէ պէտպախթ չիֆթիճիլեր, սատեթա կէօքատէն ինմիշ պիր սեատեթը հալէ նայիլ օլապիլիրլէր։

Ցնտեսագիտական Միութիւն Հայոց շիրքէթինտէն մէմուլ օլունան պու կիպի ումումի մէնֆաաթլար, վէ շիրքէթի իշլիար իտէն ղէվաթըն միսէպլիմ օլան, տիրայէթ, իթիպար, վէ սերվէթլերի, էօյլէ իթիմատ իտէրիզ քի, էհլի գուսրէթին հիսսատար եազըլմասընա լազըմ կէլտիրինտէն զիեատ պիր թէչիգաթը հագըգի ատտ օլունապիլիր։

Պու եօլտա թիճարէթ շիրքէթլէրինին, Էվրօբա վէ Ամերիգատա, միւք ու տէվլէթէ, վէ էհալիյէ, վէ պէղդաթ հիսսէտարանա, նէ պէօյիւք մէնֆաաթլար հուսուլէ կէթիրմիշ օլտուղու էհլի վուգուֆա մալիւմ տիւր,

Պէքլէեէլիմ մի քի, պու էքմէլիմիզի տէ պիր կիւն Էվրօբալիլար դաբսընլար, վէ անլէրին գըրընթալարը իլէ դարնըմըզը տօեուրմահա չալըշալըմ։

Շիրքէթին պէհէր հիսսէսի 1/4 լիրատան իպարէթ տիր, վէ էն ինսաֆլը հիսապ իւղրէ 40-պին հիսսէ հիսապա գօյտուղումուզդա սէնէվի 10 պին լիրաֆիտիր։ Վէ եալընըզ Անատօլու էրմէնի չիֆթճիլերի իչին, օն պին լիրա։ չիմտիքի հալէ Նիսպէթէն, աղ բարատէրիլ տիր։

Էվրօբատա վէ Ամերիգատա օլսա, քէնտի ճինսի իչինտէ իլքի օլան պէօյլէ պիր շիրքէթէ, սէնէտէ ագալլի պիր գաչ եիւղ պին, վէ պէլքիտէ պիր միլեօն լիրա հիսսէ եազըլըբլար, ֆագաթ թէէսսիւֆ իտէրիզ պիզ պու ճիհէթլերտէ հէնուզ օլ գատար կէրուլերտէյիզ քի, զիքր էթտիրմիզ օն պին լիրալը տախի բէք տէ սէրպէսթճէ մէմուլ իտէրիզ տեյէմէօրուզ։

Ֆագաթ սէպաթ վէ տէվամ, վէ ալէլ խուսուս թէճրիպէտ հէր շէյէ զալէպէ իտէր։ Վէ պու շիրքէթին պաչընտա պուլունան զէվաթըն, պու եօլտա պէօյիւք իշլերին պիտայէթինտէ տէրքեար օլան կիւճիլիքլերէ զալէպէ իտեճէքլերինէ պէօյիւք իմմիտիմիզ պուլունտուղունտան, ազ վագթտան ֆիիլի սեմերէլեր. կէօրիւլեճէյինի գավիէն մէմուլ իտէրիզ։

Անճագ շու գատարընը քէնտիլերինէ իհթար իյլեմէմիզէ միւսատէ պուլուրմալարընը բէճա իտէրիզ քի, հէր իշին պաչլանկըճընտա ալընան իլք ատամ, իշին տէվամը վէ նէթիճէսի իւղերինէ բէք պէօյիւք թէէսիր իտեճէկինտէն, Շիրքէթին վիճուտի ֆիրիլէն մէյտանա կէթիրիլմէյինտէ, հէր նէ մուամէլէթտան պէտ օլունաճագատա տախի, իտարէնին պաչընա էհլի թէճրիպէտ զէվաթ կէչիրիլմէսինէ, վէ դալէմ սահիպլերինտէն զիեատ իշ սահիպի ատմլերէ էմմիյէթ իտիլմէսինէ զայրէթ իտիլսէ էյի օլուր։

Տուք զ'կայսերն կայսեր, և զ'Աստուծոյն Աստուծոյ։

Զիւնքի պու շիրքէթ, շիրքէթի իլմիկէ օլմաեաղ, թիճարէթի շիրքէթի օլաճագ տըր. օրատա նութգլարըն վէ շիրլերին պիր լիւղումու պուլունմաճաճագ տըր։

Էյլի հիսապ, վէ իշ էրպապը, վէ թէճրիպէքեար պիր իտարէ, հէրիսինտէն եվվել էլղամ օլաճագ մատտէ տիր։

Շուրասընա էյիճէ տիգգաթ պույրուլմալը տըր քի, մուվֆֆէ ֆագրլեէթ պուլմասընը էղ ճան ու տիլ թէմէնին իթթիֆիմիզ պու շիրքէթի, էյի տիւշիւնիւլմիշ պիր թարիքէլ մէյտանէ կէլմէքտէ օլտուղու կիպի էյի տիւշիւնիւլմիշ թէտպիրլէր իլէ տախի, հիւանիւ հալտէ տէվամ իտէր իսէ, քէնտինտէն սօնրա կէլեճէք պիր թագմասայը թիճարէթ շիրքէթիլերինէ տախի, բէհպէր օլաճագ, վէ Մաաղալլահ ագսիսի վուգուինտէ տախի, անլէրին էօնիւնտէ, եօլուն աղզընա սէտտ չէքմիշ օլաճագ տըր։

Վէ պու եօլտա սէտտլէրին հէտմի տէ գօյալ չէյ տէյիլ տիր։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ԿՐԿՆԱՄԿՐՏՈՒԹԻՒՆ

Աթիսէքի մէքթուպ Մասէտ միւնտերիճ պիր մէգալէեէ ճէվապէն միլլէթիմիզին Հայ-Հոռոմ գրմընա մէնսուպ պիր զաթ թարափընտան տէրճի զրմընտա մսթպասմըզա իրսալ օլունմուշ տըր։

. . . Խմբագիր Թէրճիմանը Լ.Ֆէեբ պատուարժան լրագրոյ,

Մասէ. լրագրի 2920 թիւով թերթին մէջ, «Յովհաննէս քահանայ Մկրեան պաչտօնեայ եկեղեցւոյ» ստորագրութեամբ մէկ նամակ մի կարդացի, որ Ցունաց ամենսրբազան Պատրիարքին առ Պ. Տիմոթէի Զօլաքիտէս Հայաստանեայց եկեղեցւոյ Ս. Խորհրդոյ, Մկրտութեան և Ս. Ն. Շնորհալոյ Թըղթակցութեանց Թարգմանիչի մի պաչտօնագրոյն հրատարակու. թեան կապատասխանե. թէ հարկչէ Ցունաց եկեղեցւոյ արարողութիւնըն ի Հելլէն լեզուէ ի Հայ թարգմանել, որովհետև տեսած եմք արդէն Ցունաց մաչտոցի թարգմանութիւնն 1831 թիւով արդեամբ սարբաֆ Անատաս աղայի. նոյն իսկ թարգմանութիւնն եղած էր այն տաեն ոչ թէ Հայ ազգին և եկեղեցւոյ զաղափար մի տալու համար ի վերայ Ցունական եկեղեցւոյ, այլ զի պէտք մ'էր այն մեր Հայ-Ցոյն եղբարց համար որք դեռ 50 տարի առաջ իրենց ազգային լեզուին միջնորդութեամբ (Հայերեն) կը կատարէին Ցունական եկեղեցւոյ ժամասացութիւնները. տեսած եմ նաև 1710 կամ 20 թուականին տպեալ Ցունական ժամագիրք և երգարան մի ընդարձակ, բայց այժմ խարանուած են նոքա և միայն ժողովուրդն ցարդ իւր ազգային լեզուն կը պահէ իւր ընտանեաց մէջ, թէև օտարանալով ի Հայոց «կամաւ կամ բռնի ինքգինքին Ցոյն կ'անուանեն» զրեր է։

Տէր Մկրեանի, Ցունաց եկեղեցւոյ կամ եկեղեցականաց դէմ գրութեանը չը պիտի պատասխանեմ անիկայ ինձ հարկ չէ. միայն մեր Ցունադաւան Հայերուն համար գրածին պատասխանելով իւր Գերապատութեանը կը հարցնեմ թէ ուրկէ՞ց իմացած է մեր Ս. եկեղեցիներնուս մէջէն Հայերէն կարդալն խափանուին, կամ ո՞ր գործքերնէս տեղեկացած է թէ կամաւ կամ բռնի մենք զմեզ Ցոյն կանուանեմք եղեր. եթէ Ակնայ քաղաքին դէյրէյի կողմերն գաղթած Հայ-Հոռոմներն տեսեր է նէ, անոնք ասկից երկու դար առաջ այն կողմերն եկեր են Ցունարեն ի Հայերէն գրքեր չունենալուն համար, և այն ժամանակ ծախք ընելով գիրքեր թարգմանելու կարող չըլալնուն՝ (այժմ կայ անուանի կամ հարուստ մարդիկ, բայց Ցունարէն սկսելնուն և անիկայ որովհետև, իրենց համար ալ հարկ չէ մեացեր ծախք ընելու) ակամայ Ցունարէն կարդալ սկսեր են ալ նէ, մինչև այսօր ազգային լեզուն պահելով Հայերէն կը խօսակցին և Հայութիւնն ալ ամենևին չեն ուրանար.

Մենք Ակնայ քաղաքի կողմերը բնակող Ցունադաւան Հայերս մինչև այսօր երկիրս եկեղեցական եօթն խորհուրդի արարողութիւնները Ցունաց ծիսի վրայ Հայերէն լեզուով կը կատարենք. լուսահոգի Անատաս աղայի թարգմանելատուած մաչտոց կամ միւս ժամագիրքերն Սուրբ եկեղեցիս կան և կը կարդանք և դպրոցներու մէջ ալ Հայերէն դասատուներն անպակաս են, միայն թէ Ցունաց ծիսի վրայ քրիստոնէական վարդապետութեան գիրք թարգմանուած չէր, նա ալ մեծիմաստ Տ. Զօլաքիտէսը թարգմանեց ի Տէր հանդուցեալ նախկին Մակարիոս Ամիտէս մետրոպոլիտ քննութեամբն, յիշատակութիւն ծնողաց մերոց, յամին 1870 ի կ. Պոլիս, հրամանաւ Տ. Տ. Գրիգորիս սրբազան Արքեպիսկոպոս և տիեզերական Պատրիարքի մերոյ, Ցունադաւան և Լուսաւորչական Հայերու ձրի տարուեցաւ և բոլոր դըպրոցներուս ալ նոյն գիրքով քրիստոնէական վարդապետութիւն դաս կը տրուի.

Եթէ Տէր Մկրեանը կը բարեհաճի նէ թող դիմէ Պահեմ Գալուստ մաքսատան մօտ թիւ 42 սեղանաւորութեան սենեակն, մեծապատիւ մահտեսի կոստանդին աղա Վ. Ենանգօեանի, և անկէց առնէ քանի մը հատոր. ինք և իրեն նման երկու դրացի աղգաց մէջ քրիստոնէական սիրոյ հաստատութեան բաղձացող լուսաւորչական եկեղեցւոյ պաչտօնեայք կարդան և Ցունաց եկեղեցւոյ դաւանութենէ կատարեալ տեղեկութիւն ստանան։

Գանք այժմ Տէր՝ Մկրեանի գրածին թէ «կամաւ կամ բռնի ինքզինքին Ցոյն կանուանեն» այս մասին կը սպասի. Ցունաց եկեղեցին մեզի ամենևին բռնութիւն մը բրած չէ և միշտ մեր լեզուով. (Հայերենով) Աստուած փառաբանելու համար օգնութիւն բրեր է գրքեր թարգմանելու, եկեղեցական արտօնութիւններ տուեր է ինչպէս որ յիշեալ գրքին մէջ պիտի տեսնայ որ գրուած է թէ «Ցամբ վասն տպագրութեան նորա եկեղեցական արտօնութիւնն Հայաբարբառ բարեպաշտ քրիստոնէից» և մինչև այսօր մեր եկեղեցական պաչտօնեայ կղերներնիս մենք (Հայէ) ձեռնադրեր է, որ իրէ մէկ կողմէն մի բռնութիւն չը տեսած՝ Հայութիւննիս կամաւ ուրանալով մենք զմեզ Ցոյն անուանելոյ ի՞նչ հարկ կայ, մինթէ Հայութիւնը մեզի անպատուութիւն մը կը բերէ. քա՛ւ լիցի. եթէ անանկ ալ ըլլայ՝ դարձեալ ազգութիւննիս ուրանալու անպատուութիւնը չը պիտի ընդունինք. մենք Հայ ենք ծներ, Հայ կապրինք, դարձեալ Հայ պիտի մնանք. միայն թէ ցաւօք սրտի կը տեսնենք որ Պօլիս գացող ընտանիքներ ըստ կը բոնի կապակցութեամբ Ցունաց եկեղեցին գնալուն և ալ աւելի անոնց հետ յարաբերութիւն ունենալնուն, մինչև վերջն զաւակներն կամ թոռներին մայրական (Հայերեն) լեզուին մոռնալով կը յայտնան. ասոր առաջքն առնուին ալ մինակ երկու եկեղեցիին միութենէն կախեալ է։ Ուստի կը բարեմաղթեմ առ Տէրն մեր Յիսուս որ մեր օրոնիլ կատարէ իրեն հրամայածը թէ «Եղիցի մի հօտ և մի հովիւ»։

Մեծ. Տէր, կ'աղաչեմ որ Տէր Մկրեան մեր (Հայ-Հոռոմներուս) վրայ ունեցած սխալ կարծիքն ուղղելու համար բարեհաճիք սոյն նամակիս ձեր պատուական և արդարութիւնը յարգող ազգօգուտ լրագրիդ մէջ անկիւն մը շնորհել։

Մնամ Ձեր մեծութեան
Երախտապարտ

Մանդիլէ Հանէ Եանէ
Եանիշեան

Թերթ. Լ.Ֆէեբ. — Զանընդրդա կէօրէ, չիմանկէ դատար միլլէթիմիզ մէյանընտա մերգում Հայ-Հոռոմ ճէմաաթընն հանկը միլլէթէ մենասուպիյէթի օլսուղը հագգընտա չիւպհէ պուլունուպ, պունլարըն պախուսուս Սթամպօլա կէլիպ Ռումֆամիլաալարը լա իճրան միւնասէպաթ իտէնկէրի տախի բէյտէր բէյ, Էրմէնիրիք սրֆաթընը թէրք իլէ պիւսպիթիւն Ռումլաչմալարընա պագըլըրգտա, գըսմը մէգիւրը Ռում միլլէթի միյանընտա զալալ օլուպ կիտէճէկինէ դիյատ բէք խէվֆ իտիլմէքտէ իքէն, պալատէքի մէքթուպլարն սահիպի՝ պու մէքթուպը եազմասը լա մէգիւրը չիւպհէ վէ գօրգուլը տէֆ ու մահթիմիշ վէ Հայ-Հոռոմլարըն եալընըզ մէղհէպ ճիհէթիյլէ Ռում քիլիսէսինէ մէնսուպ օլտուգլարընը վէ ճինսիյէթ ճիհէթինճէ էրմէնի օլուպ, միլլիէթլերինի տէ ասլա ինքեար իթմէտիքլերինի պէեան իթմիշ օրմաղա, պու պապտէ մէքթուպը մէգիւր մուհարրիրիյլէ, ճինսիյէթլերինի ինքեար իթմէեէրէք, Էրմէնի լիսանընյա քիլիսէճէ իճրան այնտէ տէվամ իտէն տիկէր պիճիմէ Հայ-Հոռոմ միլլէթտաշլարըմըզա տա ալէնէն պէեանը թէչէքքիւր իտէր, վէ չու գըսմըմըզըն մէղհէպ սէպէպիյլէ զալալ օլմայարագ երնէ աղուշը միլլէթտէ գալարը իչին միլլէթիմիզի տէ թէպրիք էրէրիզ։

ՄԻԱՑԵԱԼ ՎԷ ՀԱՅՈՒՀԵԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԼԱՐ

Պատճէն գրութեան Տնօրէն Ժողովոյ Միացեալ ընկերութեանց ուղղեալ Օգոստ. 25 թուականաւ առ Գործ. Ժողովն Հայուհեաց Ընկերութեան.

Աղնուափայլ Տիկին Ատենապետ,

Պատիւ ունեցանք ընդունիլ Գործ. Ժողովոյդ Յուլիս 30 ամսաթիւ նամակն և ըստ մեր պարտաւորութեան ահաւասիկ կը փութամք նորագոյն տեղեկութիւններ հաղորդել Ձեզ Գիրի գասապայի մէջ Ձեր վարժարանին գործունէութեան նկատմամբ։

Վարժարանն ունի այսօր 90 ուսանողուհի՝ որոց 3ն կը կազմեն Բ. կարգն, 9ն Ա. կարգն և մնացեալ 78ն կը բաղկացնեն նախապատրաստական դասարանի 5 մասերն։ Ցունիս 1 էն մինչև 3 վերջամեայ քննութիւնք տեղի ունեցան, որոց արդիւնքն շատ գոհացուցիչ եղած է։ Ընկերութեանցս Տարօսի Տեսուչ Պ. Ա. Կ. Թորոսեան՝ որոյ ներկայութեան կատարուած են հարցաքննութիւն, մասնաւոր վիճակացուցումը մեզ հաղորդած է աշակերտուհեաց իւրաքանչիւրին ցոյց տուած կարողութիւնն և մէն մի կարգի 'ի 1 Ցունիս ունեցած ուսումնական վիճակն։ Այդ ցուցակի վերջն Պ. Ա. Կ. Թորոսեան իբրև դիտողութիւն մի քանի տող յաւելով կըսէ յայտնապէս. «Օրիորդք՝ հակառակ Տեսչութեան ակնկալութեանց, մէն մի ուսմանց մէջ մեր և այլոց կողմէ ուղղեալ հարցմանց համաչափ և ճոխաբանիչ պատասխաններ տուին, և տղոցմէ աւելի յաջողակ էլան։»

Ահաւասիկ Ցունիս 1ին իւրաքանչիւր կարգի ունեցած ուսումնական վիճակն։

Բ. ԿԱՐԳ. — Քերականութիւն Ա.յարընեան (երես 16, Յօդ.) Մըտամարդութիւն (երես 17, Գլ. Գ.) — Մայրենի լեզու Բ. տարի (երես 92)։ — Թուաբանութիւն (բաժանումն միաւոր թուով)։ — Ազգ. պատմութիւն (Հայկազունք, Նրայ Գեղեցիկ)։ — Վարք Յիսուսի (Մատթէի Աւետ. Գլ. 17)։ — Աշխարհագր. Բնական (Մթնոլորտ, դաս 13)։ — Գիր. (Վարժութիւն հասարակ գրի)։

Ա. ԿԱՐԳ. — Ընթերցանութիւն (Մայրենի լեզու, Ա. տարի աւարտեալ)։ — Թուաբանութիւն (Թիւ գրել և կարդալ)։ — Վարք Յիսուսի (նոյն ընդ Բ. կարգի)։ — Մատամարդութիւն (նոյն ընդ Բ. կարգի)։ — Գիր (հասարակ գրի վարժութիւն)։

Երկու կարգն ի միասին պարզ կար կը կարեն, և «Թէյէլի» վարժութիւն կընեն։

Նախապատրաստական դասարանի 5 մասերէն Ա.ն ընթերցանութիւն կընէ Մայրենի լեզուի Ա. տարիէն, կարճ հատուածներ ի բերան կուսանի և կը բացատրէ ամէն ինչ որ կընթեռնու. գիր գրելու նոր սկսած է և այբուբէն կը գրէ, իսկ միւս մասերը իրարմէ փոքր տարբերութիւններով Հեդերէն և Քերական կը կարդան։

Բարոյական դգացմանց մշակման մասին բաւական փոյթ կը տարուի։ Դժբաղդաբար ծնողք ընդհանրապէս աղնիւ իրաց ճաշակ զուրկ են։ Անմաքրութիւնն, որ նիւթական և բարոյական մի մոլութիւն է, ընդհանուր եղած է Գասապայցոց մէջ, և երկսեռ տղայք ամեն եղանակի մէջ անկոչիկ և անգուլպայ մերկ ոտիւք կերթևեռկեն վարժարան։ Հաւատի երմք սակայն որ դպրոցի աղդեցութիւն զգալի պիտի լինի տակաւ և քաղաքակրթութիւն մտցնէ այս ժողովրդեան մէջ, նոր և բարեկիրթ իգական սերնդեան մի միջոցաւ։

Հանրոյ մէջ Ձեր վարժարանի բացման հանդէսն կատարուած է ի 5 Յուլիս, կիւրակէ Ս. Գէորգայ Եկեղեցին որպէս իւր Յուլ. Թուա.

կանաւ տեղեկագրոյն մէջկը հաղորդէ մեզ մեր Հաճընոյ վարժարանաց Տնօրէն Պ. Յ. Նագաշեան։ Հանդէսն բաւական չքեղութեամբ կատարուած է, ներկայ ըլլալով 40ի չափ աշակերտուհիք, որոց թիւն կը յուսացուի թէ պիտի աճի չուտով։ Իգական սեռի կրթութեան կարեւորութիւնն ու հարկը բացատրող բանախօսութիւններ եղած են, ընդմիջեալ երկսեռ ուսանողաց երգերէն։ Հաճընոյ Օրիորդաց վարժարանն ունի մէկ վարժուհի, Տիկին Ե. Նաքաշեան որ ընտիր կրթութիւն մ'առած է, և մի կառավարչուհի Օրիորդ Թուր. Սարգսեան։ Զեռագործի համար նուիրեր ճամբայ պիտի հանեմք ընդ հուպ։ Այս մասին կը յուսամք ի մօտոյ ընդարձակագոյն ծանօթութիւններ տալ Ձեզ։

Ինչպէս կը տեսնուի, ազնուափայլ Տիկին. Ձեր վարժարանք բաւական յուսալից վիճակի մէջ են, և քննութիւնք պայծառապէս ցոյց տուած են թէ Ձեր աղգօգուտ ընկերութեան թափած քրտունք ի զուր չեն վատնուիր։

Միացեալ ընկերութիւնք մասնաւոր խնամով կը հսկեն և պիտի հսկեն միշտ իգական սեռի դպրոցներուն վրայ, որոնցմէ մանաւանդ կարելի է սպասել Հայաստանի ընկերական կացութեան բարւոքումն։

Տնօրէն ժողովն կը յուսայ որ յաճախ առութ պիտի ունենայ իւր տեսչութեան տակ գտնուած Ձեր վարժարանաց նկատմամբ բերկրառիթ տեղեկութիւններ հաղորդելու և այսքանով չատանալով այս անդամ պատիւ ունի մատուցանելու Պատ. ժողովոյդ իւր խորին մեծարանաց հաւաստիքն։

Ի դիմաց Միացեալ ընկ.
Տնօրէն ժողովոյ

Ատենադպիր Ատենապետ
Աւշական Յովհաննէս Մ. Զէրէ
19 սեպտ. 1881
Կ. Պոլիս

—Քղի (Գասապայի) վարժարանէն Ս. Դասատուին անունն է Պ. Ենովք Ճիլաճեան— և Ա. Վարժուհին իւր Տիկինը—իսկ Հաճընոյ երկսեռ վարժարանաց Տնօրէն Դասատու Պ. Յովհաննէս Նագաշեան, և Ա. Վարժուհի՝ Տիկին Ե. Նաքաշեան։ (Նոյն.)

—

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ
ԱԶԳԱՆՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՒՀԵԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾ. ԺՈՂՈՎՈՅ

Եթէ կայ ազգովին գովեստից արժանի գլխաւոր պարագայ մի, այն իսկ է արդի կրթական շարժումն, որում անձնիւր Հայ ջատագով և աշակից լինիլ կը նկրտի իւրովսանն։ Այսօր ամէն ոք ի մեզ կզգայ համազմամբ կրթութեան կարեւորութիւնն և գիտէ թէ անով և եթէ մանուկն կարող է լինիլ մարդ կատարեալ և պիտանի թէ՛ իւր անձին և թէ՛ ընդհանրութեան։

Այս տեսակետով Ազգանուէր Հայուհեաց ընկերութիւնս ալ՝ որ հիմնուած է քանի մը տարիէ 'ի վեր, լուսեւէայն կը դիմէ իւր վսեմ նպատակին և յաջողած է սուղ միջոցի մը մէջ իւր նպատակն գէթ մասամբ գործադրելու Քրդի և Հաճընոյ մէջ, և իւր առ այդ տարած քրտնաթոր աշխատութեանց արդիւնքն կը վայելէ այսօր Քրդի վարժարանին աշակերտուհեաց վեցամեայ քննութեանն կատարմամբ որոյ բերկրառիթ տեղեկագիրն կը փութայ հրատարակել։

Արդարև ընկերութիւնս գոհ է մեծապէս, ոչ մի մեծ երախտեաց տէր և գործադիր կարծելով ինքզինք, այլ տեսնելով հերքումն այն տարապարտ կարծեաց՝ զոր գուցէ ունին բազումք թէ՝ իգական սեռի տակար ձեռքեր անզօր են յօգուտ ընկերական յառաջադիմութեան գործելու։ Եթէ ի ծոց ազգային ընկերականութեան, ամենայն ոք ունի իւր աշխատութեան բաժինն ի մասին հանրական կերթութեան, իգական սեռն ալ ունի անշուշտ և պէտք է որ ունենայ իւր վաստակոց մասն, քանի որ այդ ընկերականութեան գլխաւոր տարրերէն մին ըլլալու կոչումն ունեցած է 'ի սկզբանէ։ Ուրեմն Ազգանուէր Հայուհեաց ընկերութիւնս իւր կազմութեան օրէն 'ի վեր յօգուտ իւր նմաններու տարած աշխատութեամբ պարտք մը միայն կատարած ըլլալով՝ եթէ այդու իւր նպատակին գէթ մասամբ հասնելու բարեբաղդութիւնն ունի այսօր, այդ փառքն կը վերաբերի անշուշտ սիրելի ազգիս ընդհանրութեան, որ կը փութայ քաջալերը և չատագով հանդիսանալ բարւոյն և օգտակարին։

Գործադիր ժողովս նուիրական պարտք կը համարի այս առթիւ իւր ջերմաջերմ շնորհակալիքն յայտնել այն ամէն հայրենասէր և ուսումնասէր երկսեռ ազգայնոց՝ որք մինչև ցայսօր չեն խնայած իրենց նպաստն և ձեռնտուութիւնը առ ի քաջալերութիւն ազգիս իգական սեռի կրթութեան գործին։

Խորին շնորհակալութիւն նաև առ պատուարժան Միացեալ ընկերութիւնն Հայոց, որ Ազգանուէր Հայուհեաց ընկերութեանս ազգօգուտ ձեռնարկութեանց արդիւնաւորութեան համար ամէն ջանք և աշակցութիւն չը խնայեր և տես կուտայ մեզ այն երաշխիք թէ՝ պատրաստ է միշտ կարկառել իւր ձեռքեր առ ի մշումն զգալի յառաջդիմութեան։

Գործադիր ժողովս կարեւոր կը համարի յայտարարել միանգամայն թէ մտադիր է և փափաքող իւր ձեռնարկներն աճեցնել և իւր գործունէութեան շրջանակն աւելի ընդարձակել, եթէ չը խնայուին իրմէ հզօր աշակցութիւնք և նպաստք որոց յանչափս կը կարօտի։

Լիայոյս ըլլալով որ ազգիս իգական սեռի դաստիարակութեան խնդիրն ամէն Հայու խորին ուշադրութեան առարկայ պիտի լինի, կը փութամք հրաւէր կարդալ ամէն յառաջդիմասէր և հայրենասէր երկսեռ ազգայնոց, որպէս զի փութան ձեռն օգնութեան կարկառել ընկերութեանս բարոյապէս և նիւթապէս և գործակցիլ իւրեանց հայրենակից մատաղ դստերց և քերց լուսաւորութեան, որոց մինչև ցարդ գրանուած տգիտութեան վիճակ, կարժէ որ չարժէ ամէն սրտեր ի գութ և ի գործով։

Ի դիմաց Գործ. Ժողովոյ
Ազգ. Հայուհեաց Ընկ.
Առժամ. Ատենադպիր Ատենապետ
Մ. Մէ-հէ-ոլեան Պ. Մ. Մարիկեան
16 սեպտ. 1881
Կ. Պոլիս

—

ՆՈՒԹԳ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ

ՍԻՐՏ

—

(Շարունակութիւն տես թիւ 1230)

Ազգիւր ամենայն շարժմանց և առութ՝ ուղղակի են կամք՝ զետեղեալ ի սրտին իւր զարդ յոստայնի իւրում. յաղդել կամաց՝ գործողութիւնն՝ հաղորդութենէ ի հաղորդութիւն մղելով այն թելից միջոցաւ որ կոչին զգայութիւնք՝ կը հասանէ իւր առաջադրութեան թէ՝ նիւթապէս թէ՝ բարոյապէս, որով այդ կամք լինին առութ այն ամենայն գործոց, յորս բերին մարդիկ. զայս միջակէտ՝ ոմանք կոչեցին «ներքին զգացումն» (էնդիմ). այլ ես ասեմ ՆԵՐՔԻՆ ԶԳԱՑ։ Կամիմ շարժել ասս՝ անդէն ամբառնամ զայն 'ի վեր, կամիմ դարձեալ 'ի վայր առնուլ զայն, և առնում վերատին անդէն. աննիւթական էութեանն ընդ նիւթականին այս հաղորդակցութիւն՝ է անթարգմանելի, և պիտի մնայ յուսիտեան ա՛յնպէս, զի կենաց է գաղտնիքն։ Սի՛րտը է նոյն ինքն այդ գաղտնի ազդմանց և ներգործութեանց փակ սափորը, սիրտն է թերևս այն միակ խորհուրդը, զոր ամենէն դժուար է բացատրել։ Զայս սրտի անօրէն կամքն, որ է առութ ամենայն չարեաց ու բարեաց, պարտ է սանձահարել բրնագոյն և լաւագոյն կամք՝ և՝ եթէ ընդունակ է՝ զինքն ինքեամբ կամօքթէ ակամայ, որպէս զի շահի մարդ Բանին գերեղեցիկ բանապատութիւնն 'ի վերայ մոլեկան կրից, ազատի՝ այն չարաշուք ազատութենէն, զոր վտանգաւոր է յեղյեղել տալ տղայոյն՝ որ միշտ ուամիկ է, և ուամկին՝ որ միշտ տղայ է, զի երկոքեան չգիտեն զահման ստուգապէս ազատութեան և զբարիս երջանիկ սորկութեան ընդ իշխանութեամբ բանին, ամէն ասեմ ձեզ, երջանիկ սորկութեան՝ որ անգիտութեամբ չարեաց առնէ զմարդիկ լաւ և առաքինի, զգուշացեալ ընդհանրապէս հիմնովին անծանօթ պահել 'ի մտաղ սրտից ամենայն ինչ՝ որ ՁԱՐ է բացարձակապէս։ Այս է ուսումն, որ կոչի Բարոյական։

Ազնի՛ սիրտ մի՝ դիւրաւ ըմբռնէ թերևս առաքինութեան մը բարոյականը, հեշտաւ նմանի այնմիկ և իւր կրից կապերէն հուպ ընդ հուպ զերծանելով զառաքինութի՛ւնն միայն զընէ իւր գործոց սկզբունք և նպատակ։ Զէ՛ պարտ, ասէ Սենեկա, (1) պատժել զմեղանս զի մեղաւ մարդ նոքօք այլ զի մի ևս մեղցէ. պատիժք բարոյականին պարտին լինել անաչառ և ազդոյ, և յօրինակ առաւել այլոց քան 'ի պատուհաս մեղանչականին, որ միանգամ գիտելով զմիօրինակ փորձառութիւն իւր յանցանաց, պիտի մեղանչէ միշտ նոյն օրինակաւ, առնլով զչափ և զծանրութիւն իւրոյ պատուհասին։ Միշտ նո՛յն գողը, որ կը գործէ միշտ նոյն գողութիւնն, 'ի նոյն բանտ տանին. սխալ է այս, պէտք է փոխել միշտ պատժոց դարձադարձը, որով անգիտանալով մարդ սպառնացող ձեռին ուժոյ, պիտի սոսկայ՝ պիտի զգուշանայ յոհիրս գործելոյ։

Անյիշաչարութիւնն է՝ սակայն դրոշմ ազնուականութեան, որ գիտէ՝ թէ ո՛ւմ հարկ է ներել, որո՛ւմ ածել պատիժ ի վերայ։ Ազնուական սիրտ մի համարձա՛կ կը բարբառի սակայն, չամաչէր յոռութիւններ նշուակելէ, չի հրաժարիր, յեսու չկասիր, և թէ հրաժարի իսկ՝ փորձէ միայն այդուիկ բարերարելոյն ունակութիւններն ու յօժարութիւնը, Ազնուական էր Աշտարակեցին, ազնուական՝ էր Սերոբեան, ազնուական է Վեհափառն ու Վարժապետեան, ազնուական՝ էր Մխիթար, ազնուական՝ է Խրիմեան, ազնուական՝ է Իզմիրլեան և Նարպէյ, ազնուական՝ են Պալեանք և Տիզեանք, ազնուական՝ են Տատեանք և Օտեանք, ազնուական են Ֆընտըքլեանք և Կիւմշեան, ազնուական են Ճիվէլէկեան և Տէմիրճիպաշեան, ազնուական՝ են Ցանգրեան և Պէրպէրեան, ազնուական են Կիւլլէնկեան և Կիւմիւշիէրտան, և սյսպիսի՝ ազնուականութիւնք կարեն օրինակք դալ մեզ յառաքինանալ։ Զի՛ք այնքան զօրեղ խրատ՝ որ կարէ ազդել՝ որպէս օրինակն։ Ամեն Հայ սիրտ պարտի ջանալ սոցին նմանիլ, պէտք է ամեն սիրտ սիրէ, զորովի այդ ազնուական անձանց վերայ, և չերկնչի հրապարակել զյոռութիւնս և առաքինութեան յատուկ արհամարհութեամբ հարուածել զայնս։ քանզի «առաքինութիւն անազդական՝ է անհիմն, զի ուր ոչ մնչէ ի տեսիլ յոռութեանց շաղախի ի նոյնս»։ Կար ժամանակ ուր հարստութիւնն ազնուականութիւն կը թարգմանէր, այլ հասեալ է ժամանակն և արդէն իսկ է, զի համայն առաքինութիւն, յոր պայման և յոր վիճակ և լինի՝ կոչի ազնուականութիւն, և իբր այնպիսի՝ լինի մեզ տիպար ի նախանձ նմանութեան։

Ընդդէմ կրից, որք աւաղ՝ ի բնուստ կանգդաղեալ կան ի մարդումս՝ անդրոտին ի տղայ տիոյ պարտ է զետեղել մանկանց անբիծ սրտից խորն առաքինութեան փրկադործ սկզբունքն, զի նովաւ միայն պիտի լինին մարդիկ ճշմարտապէս բարոյականք, նովաւ յետս պիտի կասին ի մարդահաճութենէ, ի չողոքորթութենէ, որ սովորական է եղած յաղգի մերում, ի ծուլութենէ և դատարկաբանութենէ և յամենայն չարեաց, որք յորդորին զմարդիկ ի մեղս։ Մինչ տակաւին մատա՛ղ է տունկն՝ պէտք է որ լաւութեան նշդարեօք ուղղեմք նորա կորութիւնը, և նեցուկ դնեմք այնմ զառաքինութիւնն Աստ. զի թէ ժամանակն անցնի, 'ի զո՛ւր է կարդալ, զուր է ողբալ զուր ուրախութեանց։ քանզի ե՛ն ուրախութիւնք՝ որք արտասուօք սանձին, բանաստեղծութիւն՝ զոր անդգալի արուեստիւ վարժապետելու ճարտա՛ր է և վարժապետ յայս դպրոցիս Հայոց Մեծաց հին և անզուգական Պուէտն Միսաքեան, նշանաւոր անձմը, որ կամի ապրիլ անանուն։ Երաժշտութիւն, որ ռամկին բանաստեղծութիւնն է և ալեձգանդ գաղնակացն սրտից, որք որչափ բացորոշ լինին յերկրաքարշ կըրից՝ այնքան առաւել վեմ և սուրբ նուագեն. երաժշտութիւն՝ որ ծնունդն է Իտալաց դեղաձիգ նահանգին՝ Ցորդանանու տեսանող ժողովրդեան, և զոր անհամեմատ գեղեցկութեամբ կը դասախօսէ աստանօր Պատ. Բ. Քօնսօլի՝ այնու ճարտարութեամբ որ յատուկ է Իսօսինեայ և Պելինեայ թոռանց։ Այս է աւասիկ սրտին պա՛րզ ուսումն, զոր առաւել բնութեան քան արուեստին է տալ։

Հարկ է ինձ, եղբարք Հայորեաք, սուղ օրինակաւ մը ծայրայեղ առաքինութեան և բարձր բարոյականի՝ վերջացուցանել և զայս մասն ճառիս, որ երկարեցաւ քան զոր չէի յուսայր, և այնուհետև անցանել անդգալաբար յերրորդն՝ 'ի վեմագոյնն, իմա՝ 'ի հոգին։

(Շարունակելի)
Յ. Գ. ՄԸՐՄԸՐԵԱՆ

—

ՄԻԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Թարապլուստան սեպտեմբեր 16 Թարիխիյէ Աֆանա Հաֆսա պէրվէճհը գիր եաղըլմը տը։

«Միւթէմտիէն ասաքիրը Օսմանիյէ կէօնտէրիլմէսինէն նաչի Պաշը Ալինին Թարապլուստա հէր նէվի միւշքիլաթա տիւչար օլաճաղընը սոն մէքթուպլարրմտա էքսէրիա մուսիրրանէ պէեան իթմիրիմ տիր։ պու սըրատա թէքէվվիւն իտէն վուգուաթ տա իշպու իտտամմը թասարիֆ իթմէքտէ տիր։ Ասաքիրը մէզքիւրէնին պիլճիւմէկ մէսարիֆի՝ վիլայէթին վարիտաթը իշիւն պիր պարը կիրան օրմագտա տը։ Վիլայէթիմիզին սանտըղը պօշ օլուպ, մէմլէքէթին պիլճիւմէկ։ վարիտաթը սարֆ իտիլմիշ օլտուղընտան տօլայը, ահվալը մէզքիւրէ խայլիտէն խայլի մուճիպը էնտիչէ օլույօր իսէ տէ, հէր հօլտէ 9000 նէֆէրին եէլէճէկինի թէտարիք իթմէքլաղըմ կէլիպ, հաթթա մէսարիֆը միւգթազըյէնին թէսվիեսի իշիւն թարապլուս չէհրինտէ պիր տէ իսթիգրազը մէճպուրի ադտ օլունմագտա տը։ Պու թէտպիրատէն տօլայը պէօյիւք խօշնուտսուզլուգ մէվճուտ օլուպ, պու խօշնուտսըզլըգ պիր այա գատար տահա զիյատէ արթաճագ տը։ զիրա եէնիտէն գուրա նէֆէրաթը վիւրուտ իտէճէկինի խապէր վերիյօրլար։» (Լէվանտ)

—

Եանիեատան սեպտ. 16 Թարիխլէ Վիէննանէն Գէօրէճիանա Բէլիթ կազէթասընա պէր վէճհը աթի եաղըլմըշ տը։

«Պաշը Ալի՝ էբիրտէ պուլունան ասաքիրին 3 ըուպրնը Տէպրէ վէ Կիրիտէ կէօնտէրմէք նիյէթինէ իսէ տէ, հէման էբիրի պիւսպիւթիւն ասքէրտէն խալի պրագան պէօյլէ պիր թէտպիրին նէ նէթիճի մունթիճ օլաճաղը հագդընտա էվվէլճէ չէհրիմիզ ասքէրի գօմանտանը Զէքի բաշանը ըէյիսնի սօրմուշ տը։ Զէքի բաշա՝ պէօյլէ պիր թէտպիրին մէվգիի իհրայէ վաղըյա էբիրին եունանլըլարը էլինէ պրագըլաճաղընը, վէ օրտուլարը Արթա վէ Թէսալիատա մուհարէպէէ հաղըր վէ միհէյեա պուլունան Եունանլըլարը էբիրի պէլ իսթիլա Արնավուտլարա տա ուզաշարագ թէքմիլ մէմլէքէթի զապթ իտէճէքլէրինի, վէ հէր նէ գատար Օսմանլը օրտուսը վագթ ղայպ իթմէքսիզին եէթիշիր իսէ տէ, օրտուի մէզքիւրուն՝ օ արա Եունանլըլար թարաֆընտան իշղալ օունան մէվգիի եէնիտէն էլէ կէչիրմէք իշիւն միշքիլաթը ադիմէեթ տիւչար օլաճաղընը, վէ էկէր էբիր ասաքիրի Օսմանիյէսինին եօգարըքինէ ասնավուտլուգ իլէ կիրիտէ իրսալի լապիւտ վէ մուգարրիր իսէ, ասասքիրի մէրգումէնին եէրինէ միմքին մէրթէպէ սերիան ասքէր կէօնտէրմէք լազըմ կէլտիկինի հիքիմէթը մէթպուասընա պէեան ու իֆատէ իյլէմիշ տիր։»

—

Պէյօղլունտա Ինկիլիզ Խէֆարէթխանէսինին արգասընտա Այնալը Զէյմէտ վագը խարիճկէ նազրը էսպագ Սավա բաշանը գօնաղընա էվվէլքի կիւն սագահլայը սաաթ 3 բատտէրինտէ խըրսըզլար կիրէրէք կիւմիւշ թագրմըրը վէ պիր խայը էլպիսէ վէ էշեահ սարէ չալմըշլար տը։

Սավա բաշա եաղըրդտա պուլունուպ, խանէի մէզքիւր պիր պէքճինին թահթը մուհաֆազասընտա իմիշ։ Պէքճի պիր արա տիշարը չըգմըշ օլտուղունտան, խըրսըզլար պունտան իսթիֆատէ իտերէք սախթէ անախթարլարա սօգագ գաբուսընտան իշէրի կիրմիշլեր տիր։

—

Այաֆրանկա սեպտեմբերին 18ին. ճի կիճէսի Սագամէնինկէնտէ Մէտէնտորֆ նամ գասապանը լոգանթասընտա պիր պալօ վէրիլիպ, բագա էսնասընտա Թավանտան ասրը օլան լամպա եէրէ տիւշէրէք իշինտէքի կաղ Թուքուշտուղունտան, պալօ խալգը Թելաշ իլէ ֆիրարա պաշլամըշ վէ եանկընը պասթըրմագ իւզրէ եօգարը գօշան ուշագլար իլէ ֆիրարա իտէնլէր վերտիվէն իւզէրինտէ եէկտիկէրինի իթէրէք կէշէրլէր իքէն, պու արա վերտիվէնին բարմագլըզը եըզըլմասը իլէ 50 քիշի գատար պօտրումա տիւշմիշ վէ ալթը կէնճ գըշ իլէ իքի տէլիգանը վէֆաթ իթմիշ, վէ 25—30 քիշի տախի աղըր վէ եա խաֆիֆ սուրէթաթ եարալանմըշլար տը։

—

Էվրօբա կազէթալարընտա օգունտուղունա կէօրէ։ Սպանիա տէվլէթինին Աֆրիդա միւսթէմլիքեաթընտան Ալ Հիւսէյմաս նամ մահալ գուրպինտէ, Մարօգլար (Ֆասըլար) պիր պէօյիւք Սպանիա տուպասը իւզէրինէ աթէշ իթմիշլէր, վէ Սբանեօլար տա մէվգիի մէզքիւրտէն Մարօգլար իւզէրինէ թօք աթարագ մուգապէլէ էյլէմիշլեր տիր։

—

Բարա հազրէթլէրի՝ Իրան խարիճիյէ միւշավիրի Միրզա Ապտուլլահ խանա Ցունճու Պիոս բարա նիշանընը կրանտ օֆիսիյէլիք ըիւթպէսինի իթա իյլէմիշ տիր։

—

Խրտիվին ըէիսը նուզղարը սապզգ Ըիազ բաշա իլէ Իպրահիմ պէյ՝ Մարսիլիայա միւվասէլէթ իթմիշլեր տիր։

—

Սագըզտան ալընան սոն խապէրլերէ կէօրէ, զէլզէլէ հէնուզ պազը խաֆիֆ վէ պազը գուվվէթլի օլարագ տէվամ իտէյօր։ Շու սոն կիւնլերտէ եաղմուրլար պաշլամըշ, վէ պու եիւզտէն ալէշ աճէլէ ինչա օլունմուշ օլան պարագալարտա վէ չատըրլար ալթլարընտա պարընմագ միւմքինսիզ պիր տէրէճէյէ կէլմիշ օլտուղունտան, էհալիի ճէզիրէ եէնիտէն հիճրէթի իթմէյէ պաշլամըշ տը։ Պու ատանընը գարշըսընտա պուլունան Զէյմէտ տախի այնը հալ մէվճուտ տը։

—

Անատօլունը իշէրիսինտէն կէլմէ էօթէպէրի պազը գալպ մէճիտիյէ զուհուր իթմիշ օլտուղունտան, ըիմայէթէ կէօրէ, պու մէսքիքեաթի էվրօբատա տարպ օլունուպ, սիւրիճիլէր՝ Անատօլուտա չօգ թանբեան պուլունմամասը միւահազասրյա օրատա թէտավիլէ չըգարմըշլար տը։

—

Մաճէյի նամընտա պիր ինկիլիզ վէ Աբօլը նամընտա պիր Նէմցէ վապօրը Զանագ գալէտէ 24 սաաթ գարանթինա պէքլէմիշլեր տիր։

—

Բէսմի պիր իյանա կէօրէ, Հէբքեարի վիլայէթինին Զուլա-մերկ գաղասընտա միւճէտտէն Թէճէսիս օյունան բօսթա վէ թէ-լեկրաֆ մէրքէզի իշլուն լիւզում կէօրիւնէն տարիէնին ինչասր զմ-նընտա էհալիի մահէլլիյէ 5350 ղր-իանէ իթմիշ տիր։

—

Էմբարէլլի պէյանընա կէօրէ, ճէզայիրը Պահրը Սէֆիա վալիի սապգը Սատրգ բաշա հաղրէթ-լերի հիւքիւմէթը Սէնիյէնին եմրը ալթընտա պուլունմագ իւզրէ պիր գարաղոլ սէֆինէսինե բաքիպէն Լէմնոս ատասընա միւթէվէճճիհ օլմուշ տրը։

—

Տօլմապաղչէ կազանէսի եա-գընտա թամիր խուլէճէյի կիպի, Բօսթանէյի ամիրե տախի թա-միր օլունմագ իւզրէ իմիշ։

—

Մէմուրէն Բիւրզերինտէ պու-լունան Հարպիյէ նէզարէթի սիւ-վարի տարիէսի ըէխի Մէհմէտ բաշա Ցերասատէթէ կէլմէք իւզ-րէ եօլա չըգմըշ տրը։

—

Մաթպասմըզա խապեր վէ-բիլտիկինէ կէօրէ, բազար երթէսի կիհէսի սաաթ 6 բատտէլերինտէ Գաղը քէօյունտէ ճամի Ալթընամ մահալատ պիր գասսագ տիւք-քեանընտա իւչ օրթագ պուլու-նուպ, պիրինին հըրգասընա տի-քիւլ օլան 26 լիրայը ճէպրէն զասպ իթմէք իւզրէ տիկեր իքիսի մեր-գումուն գօլլարընը արգասընա պաղլայարագ պօյնունա տա պիր իր թագրպ պօղաճագլարը էնտա-տէ, պիշարէնին ֆէրեատ ու ֆի-զանընը բոլիս չալուշը Ցովակիմ էֆենտի իշլիթմիշ, վէ տերճայ տիւքքեանը մէգքիւրը պասարագ միւթէճասըրլարը տերտէսթ իլէ բոլիս միւտիրիյէթի մէրքէզինէ կէօնտերմիշ վէ պիշարէլի տե էօ-լիւմտէն գուրթարմըշ տրը։

—

Սթամպօլտա Սապունճու խա-նընտա սաքին պուլունան իւչ Սա-գըզլը կէյէն հաֆթա եէտիքլերի գըրմըզը խաւեարտան զէհրլէնէ-ըէք, պիրի պիր կիւն սոնրա վէ տիկերի եվվէլքի կիւն վէֆաթ իթմիշ տիր։ Իւչիւնճիւսիւ իսէ իւմիսսիզ պիր հալտէ իմիշ։

—

Իզմիտ վէ Գարթալ ճիվարլա-ընտա իւզիւմ եէթիշտիրէրէք չա-րագ եուրմագ իւզրէ իքի էճնէպի գումբանատը թէչնէքիւլ իթմիշ տիր։

—

Միւնիֆ բաշա հաղրէթլերի-նին թահսիր բիյաէթինտէ թէ-չէքքիւլ իտէն սըհհիյէ գօմիսիո-նընա Մապէյնը Հիմայուն քիմ-եակիրի Պոնկօվօքի պէյ տախի ազա թային օլունմուշ տրը։

—

Թէպտիլը ապ ու հավա զմ-ընընտա կէչէնտ ցէրսատէթէ կէմիշ օլուպ հավալարը միւսա-տէսիզլիյինտէն նաչի բէթէրս-պուրկա ավտէթին թէէխիր իթ-միշ օյան Ռուսիա բրէնպէրինտէն Մ. Վօրոնցօֆ՝ պու քերրէ չէհրը մէգքիւրե միւթէվէճհիհէն ցէր-սատէթտէն հարէքէթ իլլէմիշ տիր։

—

Բարիզ սէֆարէթը Սենիյէսինին ամաչէլիյինտէ պուլունան սատրը էսպագ միւթէվէֆա ֆուատ բաշա հաֆիտի ըէչատ պէյէ տէօրտիւն-ճիւ ըիւթպէտէն պիր գըթա Մե-ճիտի նիշանը իհսան պուրրուլմուշ տրը։

—

Պէյօղլունա կէթիրիլմէք խս-թենիլեն Թէրգօս կէօլիւ սուլու-նըն իչիլմէզ օյտուղունա ճէմիյէ-թը Թրպիյէ Թարաֆընտան գա-բար վէրիլէրէք, Թէրնօ պէյ թա-բաֆընտան Թալէպ օլունան իմիթ-եաղ վէրիլէմէեէճէք իմիշ։

—

Տիւն սաաթ Շեյէնը խայբէտ-նին 32 նիւմէրալու վաբորը Սիմէն-եա էօնիւնտէն կէչտիյի էանատէ չիմաճալարընտան պիրի՝ չարգըն եանընտա գօվա իլէ սու չէքտիյի սըրատա նասըլաա տէնիզէ տիւշ-միւշ վէ գօվանըն իրի պէլիսէ պաղը օլտուղունտան, պաթըպ պօղուլմուշ տրը։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Ամանա Հավա

(Պա սապահ նէյէն Բէլէֆոֆլը)

Թունուզ 3 հոկտ.

Մէճէզ վէ Պէճա արասընտա օլուպ Թունուզըն չարգ ճիհէ-թինտէ 75 քիլոմէթրօ մէսաֆէտէ քեահին Ուէտ—Զարկօնա նամ տէմիր եօլ սթասիօնը իւղէրինէ պիր պէօլիւք ասի հիւճիւմ իթմիշ օլմաղա, մէգքիւր սթասիօնտա պուլունան 11 մէմուրատան եալը-նըզ պիրիսի գաչմաղա մուվաֆ-ֆագ օլմուշ, վէ տիկեր քեաֆիֆե-սի գաթլ օլունմուշ տրը։ Սթա-սիօն տա աթէչէ վերիլմիշ տիր։

Պիր խայլի ասքէր՝ մահալը մէգ-քիւրե սէվգ օլունմուշ տրը։

Իսկենտերիյէ 4 հոկտ.

Ատէնտէն կէլէն պիր թէլէկրա-ֆա կէօրէ, սեբիզ կիւնտէն պե-րու չէհրը մէգքիւրտե եալընըզ պիր քիչի գօլերատան վուրուլուպ իքի քիչի տե վէֆաթ իթմիշ տիր։

(Կազէթամըզը Թալը էսնասընա գատար տիւնքի կիպի երիկ էվրօբա-տան հիչ պիր պօրսա թէլէկրաֆը կէլ-մէմիշ տիր։)

ԻԼԱՆԱԹԸ ՄԻԼԻԷ

ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ԱՌՈՂՋԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ԱՌՆ ԵՒ ԿՆՈՋ

—

Հեղինակ Տօքթէօր Լ. Գէման Բարիզի բժշկական ճեմարանէն. Թարգմանեց 1877 տպագրութե-նէն ե. Արմաւիր։

Թէ ի՞նչ պէտք է գիտնան ա-մուսնացողք իրենց ամուսնու-թեան նախընթաց օրը։—Ինք-զինք սիրցնելու միջոցները։— Ա-մուսնութեան ազդեցութիւնն ա-մուսնոց ֆիզիքականին և բարո-յականին վրայ։ — Ծննդական գործարանաց առողջապահութիւն։ — Անկարողութիւն և իւր դար-մանները. և.ն. և.ն։

Այն խիստ օգտակար գիրքը որ թէ ամուսնացելոց և թէ ամուս-նութեան պատրաստուողներու ընթերցման անհրաժեշտ է կը ծախսուի ամէն գրավաճառի քով. Գին 8 ղրուշ։ 3—1

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ

(Ն. Տ. ԴԵԻՈՆԴԵԱՆՑԻ)

ՄԱՑՐԵՆԻ ԱԼԵԶՈՒ

Դ. ՀԱՏՈՐ

Սոյն դասագրքին Դ. և վերջին հատորն ալ ի լոյս ընծայուած է, Պոլսոյ աշխարհաբառի վերածուած և ընտիր տպագրութեամբ։ Գին 5 դահեկան արծաթ։

Կեդրոնատեղին է Միացեալ Ընկերութեանց գրասենեակը, Կալաթա կէօյշ—Օղլու խան, Թիւ 11—12—13

Կը գտնուի Պոլսոյ բոլոր Հայ գրավաճառաց քով, նաև Կալա-թա, Պ. Ց. Զագրբեանի Հայկական Թղթավաճառանոցը։

Դպրոցաց համար մասնաւոր զեղչ կըլլայ։ 2—2

ԻԼԱՆԱԹ

ԷՎԳԱՖ

Եվգաֆը Հիւմայուն խաղինէսի մահիւլաթ տարէսինտէ պէհէր կիւն միւղայէտէլերի իճրա օլուն-մագտա օյան աթիւզդիքր մահ-իւլաթըն մուայեէն օյան 4 հաֆ-թա միւտտէթը իլանընտան իւ-չինճիւ հաֆթասը օյան իշ պու 1297 սէնէսի իյուլընըն 24ինճի բազար երթէսի կիւնիւնտէն իթի-պարէն պիր հաֆթա զարֆընտա Թէքքար միւզայտէլերի իճրա զը-ըլնաճաղընտան, Թալիպ օյանլա-ըրն էյեամը մէգքիւրետե Էվգաֆը Հիւմայուն խաղինէսի իտարե մեճ-լիսինէ կէլմէլերի իւչիւնճիւ տե-ֆա օլարագ իյան օլունուր։

..39 վէ 2 վէ 4 վէ 6 ..350..(1) Գաբանը տագիդ գուրպինտե Եա-վուզ Ազսթան մահալլէսինտե Զէյ-րէք ճատտէսինտե վէ Լէպլեպիճի սօգաղընտա պիր պաղ պօզանա-նէ միւլքինին 15 հիսսէ իթիպա-ըրյալ պիր հիսսէսի։

..21..7500..Գաբանը տա-գիդ գուրպինտե Հաղէր պէյ մա-հալլէսինտե ֆիւլխան սօգաղընտա թէրպիէն 150 զրբա արսատա մէպնի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գուլու վէ 60 զրբա պաղչէյի միւ-թէմիլ վէ չէհրի 150 զրչ. քիրալը ախչապ պիր պաղ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի։

..3..4,000..,Եյրի գաբու ճատտէսինտե Ֆէթհի չէլեպի մա-հալլէսինտե թիֆէնքճի սօգա-ղընտա թէրպիէն 70 զրբա արսա իւզերինէ մէպնի 2 օտա վէ պիր սուֆայը միւշթէմիլ ախչապ պիր պաղ մէնզիլ։

..65..5708..,Սիւալիճէաէ Մահմուտ աղա մահալլէսինտե Միրահոր քէօչկիւ ճատտէսինտե թէրպիէն վէ թախմինէն 1500 զբ-րա արսատա մէպնի սայաղ իքի ատէտ ֆուրուն վէ 5500 զբրա հարման մահալլինի միւշթէմիլ չէհ-րի 3000 զրչ. քիրալը պիր պաղ թուղլա հարմանընընն 120 ագչէ իթիպարբյալ 8 ագչէ 2 բուլ հիս-սէսի։

..310..5000..,Սամաթիա-տա Հաճճէ գատրն մահալլէսինտե Սամաթիա ճատտէսինտե թէրպիէն 50 զբրա արսատա մէպնի միւշ-թէրէք պիրիմա վէ 150 զբրա պաղ չէյի միւշթէմիլ վէ չէհրի 200 զրչ. քիրալը մուգատտէմա պիրպիրինէ միւթթասըլ պիր պաղ պէրպէր վէ քէօմիւրճիւ տիւքքեանլարը էլեէվմ սալաչ պիր գահվէ տիւք-քեանընընն բուպ հիսսէսի։

..10..2000..,Ֆաթիհ գուրպինտե Խօճա Խայրէտտին մահալլէսինտե Մալթա սօգաղընտա թէրպիէն 15 զբրա արսատա մէպնի չէհրի 30 զրչ. քիրալը քեարկիր պիր պաղ գօլմուգճը տիւք-քեանընընն նըսֆ հիսսէսի։

..11 վէ իլա 7..25,000..15,450, Պէյգօղ գարիյէսինտե Ագ Պաղա հուտուրը տախիլինտե Աղա Զէչ-մէսինտե Սիւլիւքխանէ նամ մա-հալտէ թէրպիէն վէ թախմինէն 65,000 զբրա արսատա մէպնի վէ 2 միւնհէտիմ ախբը վէ 2 ֆրուն վէ պիր չէրպէթխանէ վէ 2 թուտ-գալխանէյի միւշթէմիլ պիր գըթա պաղչէ վէ սիւլիւքխանէնին նըսֆ հիսսէլերի։

..48 վէ 50..15,000..,Զար-չուի քէպիրտե Գալբագճըլար Պա-շը ճատտէսինտե թէրպիէն 50 զբ-րա արսա իւզերինէ մէպնի չէհրի 1,400 զրչ. քիրալը իքի պաղ չա-տբրճը ելեէվմ թօհաֆճը տիւք-քեանլարընընն 8 հիսսէտէն պիր հիսսէսի։

..48..13,330..6,000. Ոալ-մա Թոմրուգ գուրպինտե Քէֆէվի մահալլէսինտե Տրօկման ճատտէ-սինտե թէրպիէն 450 զբրա արսա իւզերինէ մէպնի 11 օտա վէ 2սու-ֆա վէ 2 գուլու վէ 800 զբրա պաղչէյի միւշթէմիլ նաթէմամ ախ-չապ պիր պաղ գօնաղընընն 10 սէ-հիմէնէ 5 սէհիմի։

..4..2000...Ֆաթիհ գուր-պինտե Խօճա Խայրէտտին մա-հալլէսինտե Մալթա սօգաղընտա թէրպիէն 15 զբրա արսատա մէպ-նի չէհրի 30 զրչ. քիրալը քեար-կիր պիր պաղ գօլմուգճը տիւք-քեանընընն նըսֆ հիսսէսի։

..37..2000...Պաղը ճա-ֆերի խարիճինտե Ոախի Զէլպի մահալլէսինտե Լիմանճըլար սօգա-ղընտա թէրպիէն 20 զբրա արսա-տա մէպնի 2 օտա վէ սէնէվի 3000 զրչ. քիրալը քեարկիր պիր պաղ լիմանճը տիւքքեանընընն 120 սէհիմ իթիպարբյալ6 սէհիմի։

..53..12,500..Թօրխա-նէտե Տէֆթէրտար էպիլ Ֆաղլի մահալլէսինտե Տէֆթէրտար եօ-գուշնտա թէրպիէն 120 զբրա արսատա մէպնի 4 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր մահդէն վէ 80 զբ-րա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պաղ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի։

..29..2500...Թարրահխա-նէտե Ֆիւկէրզատե մահալլէսինտե Սարրաճխանէ տերունինտե Պաշ գարու ճատտէսինտե թէրպիէն 50 զբրա արսատա մէպնի չէհրի 25 զրչ. քիրալը ախչապ պիր պաղ սարրաճ տիւքքեանընընն պիւթիւ-նիւ։

..10..150...,Վէֆատա Մօլ-լա խիսրեվ մահալլէսինտե Գօղա-ճըլար ճատտէսինտե չէհրի 5 զրչ. քիրալը պիր պաղ սեպզեվաճը տիւքքեանը միւլքինին 5 հիսսէ-տէն պիր հիսսէսի։

..11..800..500,Գոճամուս-թաֆա բաշատա Պաղիրկեան էլ Հաճճ Խիսրեվ մահալլէսինտե Զըգմաղ Պաղիրկեան սատալարը սօգաղընտա թէրպիէն 60 զբրա արսա իւզերինէ մէպնի պիր օտա վէ 50 զբրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պաղ մէնզիլ։

..13..50,000...,Ֆընարզը-տա Մօլլա Զէլեպի մահալլէսինտե Մօլլա Պաղրը սօգաղընտա թէր-պիէն պիր գուլու վէ պիր սարընճ վէ մահլեզիզի միւշթէմիլ թախմի-նէն 3600 զբրա պիր գըթա ար-սանընն պիւթիւնիւ։

..2..20,000..,Գալաթաշ-տա Սէֆի էֆէնտի մահալլէսինտե Զէչմէ սօգաղընտա 70 զբրա ար-սատա մէպնի 60 զբրա պաղչէյի միւշթէմիլ չէհրի 250 զրչ. քիրալը ախչապ պիր պաղ գահվէխանէնին պիւթիւնիւ։

..18..300..300,Զարչուի քէպիրտե Մերճան աղա մահալլէ-սինտե Էօրիւճիւլեր ճատտէսինտե չէհրի 5 զրչ. քիրալը պիր պաղ տիւքքեան միւլքինին 20 հիսսէտէն 6 հիսսէսի։

..25.....Զարչուի քէպիրտե Սօրկուճճը խանը տերունինտե իւսթ գաթտա թէրպիէն 30 զբրա արսատա մէպնի չէհրի 100 զրչ. քիրալը ախչապ պիր պաղ օտանընը 9 հիսսէ իթիպարբյալ 3 պուչուգ հիսսէսի։

..69..3000..,Էյուպտա ճէզրի Գասըմ բաշա մահալլէսինտե Զէօմկէքճիլեր ճատտէսինտե թէրպիէն 400 զբրա արսատա մէպ-նի չէհրի 100 զրչ. քիրալը ախչապ պիր պաղ չէսմէքճի տիւքքեանը-նընն նըսֆ հիսսէսի։

..24..2000..,Եէտի Գուլէ գուրպինտե Քիւրքճիւ Պաշը Հիւ-սէյին աղա մահալլէսինտե Եէտի գուլէ ճատտէսինտե թէրպիէն 2000 զբրա տերունինտե 3 գու-յուս միւշթէմիլ պիր գըթա ար-սանընն սիւլիւս հիսսէսի։

..31..10,000..Պաղը ճաֆէ-լի գուրպինտե Ռիւսթէմ բաշա մահալլէսինտե Գատր խանը սօ-գաղընտա թէրպիէն 50 զբրա ար-սատա մէպնի ֆէվգինտե պիր օ-տայը միւշթէմիլ չէհրի 80 զրուշ քիրալը մուգատտէմա տուխան էլեէվմ սապունճու մաղազասընընն նըսֆ հիսսէսի։

..12..1500..,Սամաթիատա Սանճագտար խայրէտտին մահալ-լէսինտե Խաթունիկէ սօգաղընտա թէրպիէն 80 զբրա արսատա պիր գըթա մէնզիլ արսասը։

..13..5000...,Մաճունճու գուրպինտե թօգ թիրը մահալլէ-սինտե Ֆէթհի Զէչմէսի սօգաղըն-տա թէրպիէն 60 զբրա արսատա մէպնի իքի օտա վէ պիր սուֆա վէ 100 զբրա պաղչէյի միւշթէմիլ չէհրի 60 զրչ. քիրալը ախչապ պիր պաղ մէնզիլ։

..20..5000...,Ցավատ բա-շատա Պայագիտը ճէտիտ մահալ-լէսինտե Զէչմէ սօգաղընտա թէր-պիէն 60 զբրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գու-յու վէ 40 զբրա պաղչէյի միւշ-թէմիլ ախչապ պիր պաղ մէնզիլ։

..426 վէ 428..2718...Ա-եազմա գաբուսու խարիճինտե Սարը Տէմիր մահալլէսինտե Հա-թապ գաբուսու ճատտէսինտե թէրպիէն 150 զբրա արսատա մէպնի սէնէվի 3300 զրչ. քիրալը ախչապ պիր պաղ քէրեսթէճի տիւքքեանընընն նըսֆը ախերին տիկեր նըսֆը 7 հիսսէ իթիպա-ըրյալ պիր հիսսէսի։

..11..2000...,Շէհր Լիմինի գուրպինտե ճաֆէր աղա մահալ-լէսինտե Օտա պաչը ճատտէսինտե թէրպիէն 50 զբրա արսատա մէպ-նի պիր օտա վէ պիր գուլու վէ 65 զբրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախ-չապ պիր պաղ մէնզիլ։

..116..500,Իսսկիւտարտա Թավաշ Հասան աղա մահալլէսին-տե Գարաճա Ահմէտ ճատտէսին-տե չէհրի 2 զրչ. քիրալը ախչապ պիր պաղ տուխանի տիւքքեանը միւլքիւ։

..4..60,000,Իսսկիւտարտա Հաճճէ Հէնա խաթուն մահալլէ-սինտե Զամբճա ճատտէսինտե թէրպիէն վէ թախմինէն 4000 զբ-րա 1 զբրա պօսթանընն պիւթիւ-նիւ։

..18..1166,Զարչուի քէ-պիրտե Եօլ կէչէն խանը տերու-նինտե թէրպիէն 30 զբրա ար-սատա չէհրի 60 զրչ. քիրալը 1 պաղ օտանընն 6 հիսսէտէն պիր հիսսէսի։

..39..4450,Գալաթատա Ճա-միի ճէտիտ մահալլէսինտե Ճամիի ճէտիտ ճատտէսինտե թէրպիէն 16 զբրա արսա իւզերինէ մէպնի չէհ-րի 500 զրչ. քիրալը քեարկիր 1 պաղ մանիֆաթուրանը տիւքքեա-նընընն 90 սէհիմ իթիպարը իլէ 4 1/2 ագչէ 1 բուլ հիսսէսի։

..44..2000,Իսսկիւտարտա Խայրէտտին Զավուշ մահալլէսին-Գալթըրճըլար սօգաղընտա թէր-պիէն 100 զբրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ պիրիմա վէ 80 զբրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ 1 պաղ մէնզիլ։

(1) Ճիւմլէլերին պաղլարընտա իւք հիզատաքի պուլունան բադգամլար մահիւլաթըն նիւմրօրընը, իքինճի հիզատաքիլեր լիրան Օսմանի 100 զուրուշտան օլարագ զըյմէթը մուսամ-մէնէլերինի վէ իւչիւնճիւ հիզատաքի-լեր պէտէլը միւզայտէլերինի պիւ-տիրմէ-քատ տիրլեր։

Տերասարէն Դրէտէ Էօբա պարէսինտէն Կէնի Էլան։

Մ. Զարիֆի Եօրկաքինին Նուրի բաշա զիմմէթինտե պաիլամը չէրի մահքիւմունպիհ պաճաղը օյան մէպալիզը մալիւմէնին թէսմիլէսի զըմբնընտ մերհուն վէքեալեթը տէվ-բիյէ իլէ վէ ֆիւրուխթի մահքիւմ պուլունան իւսկիւտարտա Ալթու-նիզատ մահալլէսինտե Գօյու Եօ-լու ճատտէսինտե վագը 37 նիւ-մերօլու տերունինտե քէօչկիւ միւշթէմիլ պիր գըթա պաղ իւէ բիյնկեահընընտա վագը 25 վէ 29 նիւմերօլար իւէ մուրագգամ պիր պաղ մէնզիլ վէ մաթպախ մահալ-լերինին թարիխը իլանտէն իթի-պարէն 15 կիւն սոնրա ֆիրուխթը-նա թէչէպպիւս օլունճաղը Տեր-սատէթ մերքեզ ճիրա տարէսին-տէն իյան օլունուր։

17 իլուլ 97 15—3

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ ՎԱՔՕՐԼԱՐԸՆԸՆ

ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹԼԷՐԻ

Իլլա 1881 Սեպտեմբերի 21էն։

Բազար ԷԷՐԷԼ ԿԻՆԻՆԼԷՐԻ ԷՄԻՆ։

—

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԷՎՄԻՑԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Ադրատ սապահլարը էէօբէյէ

Սր.	Տէ.		
12	45	Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գինալը։	
1		Բէնտիքտէն Գարթալ, Պ. Ա. Հէյպ։ (Պէօյիւք Ատատան սաաթ 2)	
3		Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը։	
7	15	Բէնտիքտէն Գարթալ, Պ. Ա. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկ. Գընալը, (Պէօյիւք Ատատան սաաթ 8 15) Ճուսալարը Գատրքէօյունէ։	

Բէօբէյլարդն Ադարը ճանկրնէ

Սր.	Տէ.		
3		Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։ Եալընըզ ճուսալարը Գատրքէօյունէ։	
9		Գընալը, Պուր, Հէյպ, Պ. Ա.	
9	45	Հէյպ, Պ. Ա, Գարթալ, Բէնտիք.	
10	45	Գընալը, Պուր, Հէյպէլի, Պ. Ա.	

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ադրատ Բէօբէյլարդ

Սր.	Տէ.	
12		Պէօյիւք Ատատան, Հէյպէլի,
12	15	Բէնտիքտէն Գարթալ, Պ. Ա, Հէյպ, Պուրկ, Գընալը։
7	30	Պ. Ա., Հէյպէլի, Պուր, Գընալը.
8		Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ա. Հէյ-պէլի Պուրկ, Գընալը, Գատրքէօյ։ (Պէօյիւք Ատատան սաաթ 9.)

Բէօբէյլարդն Ադրատ

Սր.	Տէ.	
2	15	Գատրքէօյ Գընալը, Պուր, Հէյ-պէլի, Պ. Ա. Գարթալ, Բէնտիք.
3	15	Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ա.
9	45	Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ա. Գարթալ, Բէնտիք։
11	15	Հէյպէլի, Պ. Ատա։

—

ԳՈՒՏԸԲԷՕԳ ԹԱՐԻԳԻ

—

Եէվմիցէ Սէֆէրլէր		Բազար Սէֆէրլէրի	
Բէօբէյլարդն	Գատրքէյլարդն	Բէօբէյլարդն	Գատրքէյլարդն
Սր. Տէ.	Սր. Տէ.	Սր. Տէ.	Սր. Տէ.
12 30	12 30	1	1
1 15	1 15	2 10	2
2	2	3	3
2 45	2 45	4	4
3 30	3 30	5	5
4 15	4 15	6	6
5 15	5 15	8	
8 30	8 30	9	9
9 15	9 15	10	10 10
10	10	11	11
10 45	10 55	12	12
11 30	11 30		
12	11 45		

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇԽ ԹԱՐԻԳԻ

Իզմիր ՀԱՄԷՆԳԷԷՆ ԷՄՊՈՐԻՈՆԸ ԴՈՒՆԻՈՒԳԷՆ

ԵԷՎՄԻՑԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Հայտաբ բաշարան

Սր.	Տէ.		Գնալ	Նր.
1	55	Գաթար իչին	(Բէնտ)	1
4	30	Գաթար իչին	(Իզմիտ)	3
8	45	Բազարլարը միւթէսատիֆ		
11		Գաթար իչին	(Իզմիտ)	5

Բէօբէյլարդն

Սր.	Տէ.		Գնալ	Նր.
1	15	Գաթար իչին	(Իզմ.)	2
2	40	Գաթար իչին	(Իզմ.)	4
7	50	» »	»	6
10	30	» »	(Բէնտ.)	8

ՄԱԳՐԻԲԷՕԳ ԹԱՐԻԳԻ

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻՆՏԷՆ ՄԱԱՏ.

Մաբրէ-էէօյէնդան Բէօբէյլարդ

Սր.	Տէ.	
1	15	Մաբրի, Սամաթիա, Գում.

Սր. Տէ. Բէօբէյլարդն

10	45	Գում, Սամաթիա, Մաբրիքէօյ։

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Մաբրէ-էէօյէնդան էէօբէյլարդ

Սր. Տէ.

1	15	Մաբրիքէօյ, Սամաթիա, Գում. գաբուս։

Բէօբէյլարդն

10	45	Գումգաբուս. Սամաթիա, Մաբրիքէօյ։

Ի ԽԹԱՐԱԹ

Բէօբրիւ վէ իսկէլէ մէմուրլերի այնէն պիլեէթ ալուպ պիլեէթ եէ-րինէ բարա ախպ խյէմէլերի քիւ-լիէն մէմնու տրը. միւթէճասը-լերի պէր մուհիպի թալիմաթ չէ-տիտէն մէսուլ տրը՝ պինանէն ալէկի վարօրա բաքիպ օյան գէվաթը հէն-կէսմը բոհտէպիլէէթլերինի ախպ իթ-մէլերի միւսթէրճա տրը։

Ախչամլարը քէօբրիւէէն սաաթ 10 վէ 45ատ Ատալարա վէ սաաթ 11.30 վէ 12ատ Գատրքէօյիւնէ հարաքէթ իտէճէք օյան վարօրայա ճիւրմիւ պէօյիւք վէ եօլճուլարը իպան իտէր տէրէճէտէ օյան եիւք վէ էշա գա-պուլ օյունամայաճագ տրը։

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՑԱՂ ԱՆՏՈՆ ՍԱԳԱՑԵԱՆ

ՍԱՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՏՕՐՍԱՍԸ

—

Լօնտրա, 1 Հոկտ.

Ինկիլ. էհամը Ինկ. Լիր.	99- 1/16	
Օսմ. էհամը ոչլրը	15- 13/16	
» » գարանտը	15- 1/4	
Իսթիգրազ 65	18- 1/4	
» 69	17- 3/4	
» 71	77- 1/4	
» 72	29-	
» 73	17- 3/4	
Օսմանլը պանգատը	19- 3/8	
Մըսրը տուլյուն. մութա հրատ	76- 5/8	
» իմթիյազը	91- 3/8	
Բուսիա իսթիգրազը	97- 1/8	
Գամպիս Բարիզ 9 այ վատ	–	

—

Փարիզ, 1 Հոկտ.

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	84 80	
» » 5 գրանուզ	116-90	
Օսմ էհամը ոչլրը	16-	
» » գարանտը	16-05	
Իսթիգրազ 65	Ֆր.	90-
» 69		89-
» 73		89-
Մըսրը ֆունտ. մութա հրատ		387-50
Գրէքի Լիոնէ		935-
Օսմանլը պանգատը		740-
Բուսիէի չըմէնտաքիրի		53-
Իսթալիա էհամը		90 60
Գամպիս Լօնտրա 3 այ վատ		25-37

—

Վիէննա, 1 Հոկտ.

Ռնֆիս	Ֆիլորին	–
Բուսիէի չըմէնտաքիրի		24-50

ՂԱԼԱԹԱ ՏՕՐՍԱՍԸ

—

Էս. ուսմ. ամեն ագչ. գաբ.		26-27
Գաբ. բաղաքի ոչլրը		16-50
Իսթիգ. 63 (Մութօն)	6 % Ֆ.	91-
» 65 »	6 % Ֆ.	86-50
» 69 (Բիլնար)	6	85-
» 72 (Պօն տու Թրէզոր)		27-75
» 73	6 % Ֆ.	85-
Բուսիէի չըմէնտաքիրի 3		50-25
Ագճէ Ֆայիզի		09-
Բրըօր	Ղրչ	00-
Հավալէրիզ	»	50-

—

ՑԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէքի ժէնէրալ	7-
Սատալ պանգատը	12-
Սօսիէթէ ժէնէրալ	5-10
Թրամվայ	3-85

—

ԱԳՂԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրաը 100 զրչատ	Ղ. Ֆր	
Պէյազ մէճիտիէ Ֆարգը		107-18
Մէթալիք »		204-10
Պէլիք »		207-30
Ալթընըզ »		125-10
Պազըր »		670-
Գայմէ »		1150-
Ինկիլիզ լիրաը		109-12
Ֆրանսըզ ալթընու		37- 3
Ֆոլ		39-20
Գրիմիզ ալթընու		51-05
Դարպոն գայմէի		6-59